

REVIZIJSKO POROČILO O RAČUNOVODSKIH IZKAZIH
IN PRAVILNOSTI POSLOVANJA CENETA ŠTUPARJA -
CENTRA ZA PERMANENTNO IZOBRAŽEVANJE
V LETU 2004

Vstopimo v svet znanja

01 23 44 400

<http://www.cene-stupar.si>

Vojkova 1

Učni prostori:

Robbova 2

TUJI JEZIKI IN SLOVENŠČINA

POKLICNE IN TEHNIŠKE ŠOLE ZA

TEČAJI IN POKLICNO IZPOPOLNENJE

RAČUNALNIŠKO IZOBRAŽEVANJE

OSNOVNA ŠOLA ZA ODRASLE
MLADOSTNIKE

NIŽJA POKLICNA ŠOLA PO K

*Bedimo
nad potmi
javnega
denarja*

POS LANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi porabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje.

**REVIZIJSKO POROČILO O RAČUNOVODSKIH IZKAZIH
IN PRAVLNOSTI POSLOVANJA CENETA ŠTUPARJA –
CENTRA ZA PERMANENTNO IZOBRAŽEVANJE
V LETU 2004**

Številka: 1211-1/2005-26

Ljubljana, 13. junija 2006

Računsko sodišče je revidiralo računovodske izkaze in pravilnost poslovanja javnega zavoda Cene Štupar – Center za permanentno izobraževanje Ljubljana (v nadaljevanju: center) v letu 2004. Center je bil ustanovljen za opravljanje osnovnošolskega splošnega izobraževanja, dejavnost zavodov za izobraževanje otrok z motnjami v razvoju, srednješolsko poklicno in strokovno izobraževanje, višje strokovno izobraževanje, izobraževanje po posebnih programih in drugo izobraževanje.

Cilj revizije je bil izrek mnenja o računovodskih izkazih za leto 2004 in o pravilnosti poslovanja centra v letu 2004.

Pri revidiranju pravilnosti evidentiranja in izkazovanja podatkov v računovodskih izkazih centra za leto 2004, je računsko sodišče ugotovilo, da

- šolnin, zaračunanih fizičnim osebam, center ni evidentiral v pogodbenem znesku, evidentiral je le zapadle obroke, zato je kratkoročne terjatve do kupcev in kratkoročno odložene prihodke na dan 31. 12. 2004 prenizko izkazal za 27.754 tisoč tolarjev;
- je center v nasprotju s Slovenskim računovodskim standardom 5 izkazal dolgoročno terjatev za nameravano vložitev tožbe za izterjavo odškodnine v znesku 7.000 tisoč tolarjev; ker jo je oblikoval že v letu 2003, je za prav tak znesek previsoko izkazal tudi presežek prihodkov nad odhodki iz prejšnjih let.

Računsko sodišče je ugotovilo, da razen naštetih napak, navedenih v prejšnjem odstavku, revidirana računovodska izkaza za leto 2004 (bilanca stanja in izkaz prihodkov in odhodkov skupaj s prilogami) prikazujeta resnično in pošteno, to je v skladu z Zakonom o računovodstvu, Zakonom o javnih financah in Slovenskimi računovodskimi standardi, stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev ter prihodke in odhodke za leto 2004. Centru je zato izreklo *mnenje s pridržkom*.

Pri revidiranju pravilnosti poslovanja je računsko sodišče ugotovilo, da

- je center zaposlenim, ki opravljajo tržno dejavnost, računovodska in administrativna dela, določil plačo od osnove za obračun plače, ugotovljene v nasprotju z Zakonom o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in v organih lokalnih skupnosti (v nadaljevanju: ZRPJZ);
- je center zaposlenim, ki opravljajo tržno dejavnost, računovodska in administrativna dela, določil dodatke za netipična delovna mesta, ki po vsebini in višini ne ustrezajo dodatkom, določenim v Kolektivni pogodbi za dejavnost vzgoje in izobraževanja (v nadaljevanju: KPDVI) in ZRPJZ. Tem zaposlenim je tudi obračunaval dodatek za delovno dobo od nepravilne osnove glede na 20. člen ZRPJZ in 84. člen KPDVI;

- je zaposlenim, ki opravljajo tržno dejavnost, računovodska in administrativna dela, izplačeval individualno delovno uspešnost od nepravilne osnove. Poleg tega je zaposlenim izplačal za 27.704 tisoč tolarjev uspešnosti, ne da bi pridobil soglasje ustanovitelja, kot to določa ZRPJZ;
- osnovni plači direktorice in v. d. direktorice nista bili določeni v skladu z ZRPJZ in Uredbo o kriterijih za določanje količnikov za določitev osnovne plače direktorjev javnih zavodov, zato ocenjujemo, da je bilo direktorici v revidiranem obdobju izplačano 1.656 tisoč tolarjev, v. d. direktorice pa 660 tisoč tolarjev preveč plače;
- je center direktorici, po njenem nalogu, izplačal celotno plačo po pogodbi o zaposlitvi le za januar. Za februar in marec ji je izplačal 50 odstotkov plače, za april 70 odstotkov ter za maj in junij 80 odstotkov plače. Direktorica je s samostojnim spreminjanjem pogodbeno določene plače presegla svoje pristojnosti, določene v Pravilih javnega zavoda Cene Štupar - Center za permanentno izobraževanje;
- v pogodbi o zaposlitvi določene pravice in ugodnosti direktorici do zdraviliškega zdravljenja, nadstandardnega dodatnega zdravstvenega zavarovanja, specialističnega pregleda, vzdrževanja primernega videza in rekreacije, nezgodnega življenjskega zavarovanja za primer smrti in invalidnosti ter izplačila premije nimajo pravne podlage v 19. členu ZRPJZ niti v KPDVI;
- center v pogodbah o zaposlitvi direktorici in v. d. direktorice ni določil uspešnosti v skladu z Odredbo o merilih za ugotavljanje delovne uspešnosti direktorjev javnih zavodov, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja. Direktorici je v letu 2004 izplačal uspešnost v znesku 2.697 tisoč tolarjev, v. d. direktorice pa v znesku 1.803 tisoč tolarjev;
- je center obračunal direktorici in v. d. direktorice dodatek za delovno dobo od nepravilno določene osnove. Ocenjujemo, da je center zaradi uporabe nepravilne osnove izplačal direktorici 897 tisoč tolarjev, v. d. direktorice pa 235 tisoč tolarjev preveč dodatka za delovno dobo;
- je bila zaradi nepravilne osnove za določitev plače in zato tudi osnove za izračun odpravnine po naši oceni direktorici preveč izplačana odpravnina ob odhodu v pokoj v znesku 3.323 tisoč tolarjev;
- je bila direktorici v pogodbi določena in kasneje tudi izplačana odškodnina v znesku 20.562 tisoč tolarjev zaradi sporazumnega prenehanja pogodbe o zaposlitvi, za katerega v Zakonu o delovnih razmerjih ni predvidena odškodnina, prav tako tudi ne v določbah KPDVI;
- je center v letu 2004 nabavil blago, material in storitve v znesku 27.032 tisoč tolarjev ter osnovna sredstva v znesku 1.610 tisoč tolarjev v nasprotju s postopkom oddaje javnih naročil, predpisanem v Navodilih za oddajo javnih naročil male vrednosti.

Računsko sodišče je zato centru o pravilnosti poslovanja v letu 2004 izreklo *negativno mnenje*.

Računsko sodišče je od centra zahtevalo *odzivno poročilo*, v katerem mora opisati ukrepe za odpravo nepravilnosti pri določanju plač zaposlenim, ki opravljajo tržno dejavnost, računovodska in administrativna dela, ter pri določanju dela plače iz delovne uspešnosti. Nekatere nepravilnosti pa so bile odpravljene že med revizijskim postopkom oziroma so bili sprejeti ustrezni popravljalni ukrepi.

KAZALO

1. UVOD	8
2. REVIZIJA RAČUNOVODSKIH IZKAZOV ZA LETO 2004	12
2.1 OBRAZLOŽITEV REVIZIJE.....	12
2.2 RAČUNOVODSKE USMERITVE.....	12
2.3 UGOTOVITVE.....	15
2.3.1 Bilanca stanja	15
2.3.1.1 Neopredmetena dolgoročna in opredmetena osnovna sredstva.....	16
2.3.1.2 Dolgoročne terjatve iz poslovanja	18
2.3.1.3 Denarna sredstva	18
2.3.1.4 Kratkoročne terjatve	19
2.3.1.5 Kratkoročne finančne naložbe	20
2.3.1.6 Aktivne časovne razmejitev.....	20
2.3.1.7 Kratkoročne obveznosti.....	21
2.3.1.8 Pasivne časovne razmejitev.....	22
2.3.1.9 Lastni viri in dolgoročne obveznosti.....	22
2.3.2 Izkaz prihodkov in odhodkov	23
2.3.2.1 Prihodki.....	24
2.3.2.2 Odhodki	26
2.3.2.3 Izkaz prihodkov in odhodkov po vrstah dejavnosti.....	28
3. REVIZIJA PRAVILNOSTI POSLOVANJA V LETU 2004	30
3.1 OBRAZLOŽITEV REVIZIJE.....	30
3.2 STROŠKI DELA.....	31
3.2.1 Osnovna plača.....	31
3.2.2 Dodatki k plači.....	32
3.2.3 Del plače za delovno uspešnost	33
3.2.4 Plači direktorice in vršilke dolžnosti direktorice.....	34
3.2.4.1 Plača direktorice.....	34
3.2.4.2 Plača vršilke dolžnosti direktorice.....	35
3.2.5 Drugi stroški dela.....	36

3.3	STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	37
3.3.1	Javno naročanje.....	37
3.3.2	Pogodbe o delu, avtorske pogodbe in druge storitve	38
3.4	NABAVA OSNOVNIH SREDSTEV	38
4.	MNENJE	40
4.1	MNENJE O RAČUNOVODSKIH IZKAZIH CENETA ŠTUPARJA – CENTRA ZA PERMANENTNO IZOBRAŽEVANJE LJUBLJANA ZA LETO 2004	40
4.2	MNENJE O PRAVILNOSTI POSLOVANJA CENETA ŠTUPARJA – CENTRA ZA PERMANENTNO IZOBRAŽEVANJE LJUBLJANA V LETU 2004	41
5.	ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA	42

1. UVOD

Revizijo računovodskih izkazov in pravilnosti poslovanja Ceneta Štuparja – Centra za permanentno izobraževanje Ljubljana (v nadaljevanju: center), Vojkova 1, Ljubljana smo izvedli na podlagi ZRacS-1 in Programa dela za izvrševanje revizijske pristojnosti Računskega sodišča Republike Slovenije v letu 2005. Sklep o izvedbi revizije¹ je bil izdan 3. 10. 2005.

Cilj revizije je bil izrek mnenja o

- računovodskih izkazih centra za leto 2004 in
- pravilnosti poslovanja centra v letu 2004.

Za doseg prvega cilja smo revidirali pravilnost evidentiranja in izkazovanja podatkov v

- bilanci stanja na dan 31. 12. 2004,
- izkazu prihodkov in odhodkov od 1. 1. do 31. 12. 2004.

Za doseg drugega cilja smo preverili skladnost poslovanja centra z zakoni, drugimi predpisi in notranjimi akti, ki urejajo področja

- stroškov dela,
- stroškov blaga, materiala in storitev,
- nabave osnovnih sredstev.

Osnovni podatki o centru

Center je bil ustanovljen z Odlokom Mestne občine Ljubljana o ustanovitvi javnega zavoda Cene Štupar – Center za permanentno izobraževanje št. 61-55-97 z dne 27. 11. 1997 (v nadaljevanju: odlok o ustanovitvi). S tem odlokom o ustanovitvi je postal javni zavod. Kot Ljudska univerza je bil ustanovljen leta 1960.

Javni zavod Cene Štupar – Center za permanentno izobraževanje je pravni naslednik Zavoda Cene Štupar - Center za permanentno izobraževanje, vpisanega v sodni register pri Okrožnem sodišču v Ljubljani pod reg. št. 1/698/00.

¹ Št. 1211-1/2005-4.

Ustanoviteljske pravice v centru uresničuje Mestni svet Mestne občine Ljubljana. Medsebojne pravice in obveznosti ustanoviteljstva se urejajo na osnovi odloka o ustanovitvi.

Dejavnost centra šteje kot javna služba, katere izvajanje je v javnem interesu. Center svojo dejavnost izvaja v prostorih, ki jih ima v upravljanju ali v najemu. Dejavnost se izvaja na sedežu centra (Vojkova 1) in na drugih lokacijah (Robbova 2, Gosposvetska 1 in Kališnikov trg 11 in 12).

Dejavnosti centra so

- osnovnošolsko splošno izobraževanje,
- dejavnost zavodov za izobraževanje otrok z motnjami v razvoju,
- srednješolsko poklicno in strokovno izobraževanje,
- višje strokovno izobraževanje,
- izobraževanje po posebnih programih, usmerjenih k razvijanju posameznih nagnjenj, ki ne spadajo v obvezno osnovnošolsko izobraževanje oziroma v redni šolski sistem, in
- drugo izobraževanje.

Center opravlja tudi druge dejavnosti, kot so: podjetniško in poslovno svetovanje, drugo tiskarstvo in dejavnost knjigarn.

V okviru centra sta organizirani dve posebni enoti, in sicer:

- Osnovna šola za odrasle in mladostnike in
- Nižja poklicna šola za pomočnika peka, pomočnika slaščičarja in pomočnika mesarja.

Center v celoti in njegove službe vodi direktor, delo v osnovni šoli za odrasle in mladostnike vodi pedagoški vodja za osnovno šolo za odrasle in mladostnike, delo v nižji poklicni šoli pa vodi pedagoški vodja za srednjo šolo. Funkcijo ravnatelja navedenih šol kot posebnih enot opravlja direktor centra.

Organi centra so

- svet centra,
- direktor in
- strokovni organi.

Strokovni organi centra so

- andragoški zbor,
- strokovni aktiv in
- vodja izobraževalnega področja.

Center upravlja *svet centra*. Svet centra sestavlja pet članov. Ustanovitelj ima v svetu centra dva predstavnika, dva predstavnika imajo delavci centra. Njihov mandat traja štiri leta, z možnostjo ponovnega imenovanja največ dvakrat zaporedoma. Udeleženci izobraževanja odraslih imajo v svetu centra enega predstavnika, njegov mandat je vezan na status in preneha s prenehanjem statusa.

Svet centra sprejema pravila centra in druge splošne akte, za katere ni pooblaščen direktor centra. Sprejema letni program dela centra, letni delovni načrt in program razvoja centra in spremlja ter ocenjuje njihovo izvajanje, določa finančni načrt in sprejema zaključni račun centra, predlaga ustanovitelju spremembo in razširitev dejavnosti centra, daje ustanovitelju in direktorju centra predloge in mnenja o posameznih vprašanjih v zvezi z delom centra, obravnava in ocenjuje poročilo direktorja centra o poslovanju centra, imenuje in razrešuje direktorja centra, odloča o pravicah in obveznostih delavcev centra iz delovnega razmerja kot drugostopenjski organ in opravlja druge zadeve, ki so določene v pravilih centra v skladu z odlokom o ustanovitvi in s posebnimi predpisi.

Direktor centra je poslovodni organ centra in njegov andragoški vodja. Organizira in vodi delo in poslovanje centra, predstavlja in zastopa center in je odgovoren za zakonitost dela centra in njegovih organov. Direktor med drugim organizira, vodi in načrtuje delo centra, vodi njegovo poslovanje in strokovno delo, pripravlja program dela, pripravi predlog letnega delovnega načrta in je odgovoren za njegovo izvajanje, skrbi za sodelovanje centra z institucijami, zadolženimi za mladostnike, načrtuje in izvaja kadrovske politike, sodeluje pri delu drugih organov centra, skrbi za sodelovanje centra z drugimi organizacijami in skupnostmi ter opravlja naloge, ki jih določa zakon, akt o ustanovitvi in Pravila javnega zavoda Cene Štupar – Center za permanentno izobraževanje (v nadaljevanju: Pravila)². Mandat direktorja traja pet let z možnostjo ponovnega imenovanja.

Za pomoč pri opravljanju nalog vodenja centra lahko direktor po lastni presoji oblikuje posvetovalni organ – kolegij direktorja. Člane kolegija imenuje direktor po lastni izbiri.

Andragoški zbor je strokovni organ centra, ki ga v širšem smislu sestavljajo vsi strokovni delavci in učitelji, ki v centru izvajajo izobraževalni program za odrasle. Med drugim daje mnenje k letnemu delovnemu načrtu, določa vzgojno-izobraževalne programe, šolnino, cene, oblike in načine plačila posameznih storitev, opravlja druge naloge in odloča o drugih vprašanjih s področja strokovnega izobraževanja.

Strokovni aktiv sestavljajo organizatorji izobraževanja in učitelji na posameznem izobraževalnem področju. Strokovni aktiv obravnava problematiko posameznega izobraževalnega področja, usklajuje merila za preverjanje in ocenjevanje znanja udeležencev in merila za evalvacijo izobraževalnega in drugega dela in opravlja druge naloge, določene z letnim delovnim načrtom.

Vodja izobraževalnega področja vodi delo strokovnega aktiva, načrtuje in organizira izobraževanje, analizira izobraževalno delo in njegove rezultate, opravlja svetovalno delo in opravlja druge naloge, določene z letnim načrtom.

Premoženje centra je last ustanovitelja, center pa z njim upravlja in ga uporablja za opravljanje svoje registrirane dejavnosti. Center lahko razpolaga s premičnim premoženjem, z nepremičnim premoženjem pa samo po predhodnem soglasju ustanovitelja.

Center pridobiva sredstva za svojo dejavnost

- iz sredstev ustanovitelja,
- iz sredstev državnega proračuna,

² Sprejeta 20. 12. 2002.

- s prispevki udeležencev izobraževanja,
- s prodajo storitev in izdelkov,
- iz donacij,
- s prispevki sponzorjev in
- iz drugih virov.

Center presežek prihodkov nad odhodki, ki jih pridobi s prodajo proizvodov oziroma storitev, ustvarjenih z opravljanjem izobraževanja in opravljanjem drugih dejavnosti v skladu z odlokom o ustanovitvi, uporablja za plačilo materialnih stroškov, investicijsko vzdrževanje in investicije, po predhodnem soglasju ustanovitelja pa tudi za plače. Center razporeja sredstva, s katerimi razpolaga, v skladu z letnim finančnim načrtom in predpisi, ki urejajo finančno poslovanje javnih zavodov. V primeru primanjkljaja sredstev za dejavnost centra se način kritja tega primanjkljaja določi v soglasju z ustanoviteljem.

Center je pravna oseba, ki v pravnem prometu nastopa v svojem imenu in za svoj račun z omejitvijo, da brez soglasja ustanovitelja ne sme sklepati pravnih poslov v zvezi z nepremičnim premoženjem. Za svoje obveznosti odgovarja s sredstvi, s katerimi razpolaga. Organizacijske enote niso pravne osebe in nimajo pooblastil v pravnem prometu.

Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport (v nadaljevanju: MŠZŠ) je v letu 2004 zagotovilo sredstva za odobreni program dela in za plače delavcem za tista delovna mesta in obseg ur, za katera je podelilo koncesijo (nižja poklicna šola, osnovna šola za odrasle). Ustanovitelj prispeva sredstva za materialne pogoje osnovne šole za odrasle.

V centru je bilo 1. 1. 2004 redno zaposlenih 27 delavcev³, 31. 12. 2004 pa 29 delavcev⁴.

Na nižji poklicni šoli in na osnovni šoli za odrasle in mladostnike je 14 redno zaposlenih, od tega 9 za določen čas. Sedem delavcev izvaja tržno dejavnost, osem delavcev pa opravlja vodilna, administrativna in računovodska dela.

Za poslovanje centra je do 30. 6. 2004 odgovorna Renata Ranković, direktorica, od 1. 7. 2004 pa Neva Physicos, vršilka dolžnosti direktorice. Odgovorna oseba od 10. 10. 2005 in v času izvajanja revizije je Andreja Kotnik Trček, univ. dipl. psih., direktorica centra, katere mandat je začel teči 10. 10. 2005.

³ Vir: Seznam zaposlenih na dan 1. 1. 2004.

⁴ Vir: Seznam zaposlenih na dan 31. 12. 2004.

2. REVIZIJA RAČUNOVODSKIH IZKAZOV ZA LETO 2004

2.1 Obrazložitev revizije

Revidirali smo bilanco stanja na dan 31. 12. 2004 in izkaz prihodkov in odhodkov centra, skupaj s prilogami, za leto 2004.

Center je v letu 2004 vodil poslovne knjige po določilih Zakona o računovodstvu⁵ (v nadaljevanju: ZR), Zakona o javnih financah⁶ (v nadaljevanju: ZJF), Pravilnika o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava⁷, Pravilnika o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava⁸ (v nadaljevanju: pravilnik o enotnem kontnem načrtu), Pravilnika o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava⁹ (v nadaljevanju: pravilnik o sestavljanju letnih poročil), Slovenskih računovodskih standardov (v nadaljevanju: SRS) in Navodila o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev¹⁰.

Pri reviziji računovodskih izkazov centra smo uporabili podrobne revizijske programe, izdelane na podlagi mednarodnih standardov revidiranja, ter zakonske in druge predpise, ki urejajo evidentiranje in izkazovanje stanja sredstev in obveznosti do virov sredstev ter prihodke in odhodke centra. Preveritve smo opravili z uporabo analitičnih postopkov in vzorčenja.

2.2 Računovodske usmeritve

Center je pri evidentiranju in izkazovanju poslovnih dogodkov neposredno uporabljal predpise, ki so navedeni v točki 2.1 tega poročila ter računovodske rešitve, opredeljene v Pravilniku o računovodstvu, sprejetem dne 21. 6. 1999¹¹.

⁵ Uradni list RS, št. 23/99.

⁶ Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02.

⁷ Uradni list RS, št. 134/03, 34/04.

⁸ Uradni list RS, št. 54/02, 117/02, 58/03, 134/03, 34/04, 75/04, 117/04, 141/04.

⁹ Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04.

¹⁰ Uradni list RS, št. 54/02.

¹¹ Uporabljati se je pričel s 1. 1. 2000.

Neopredmetena dolgoročna in opredmetena osnovna sredstva

Center vodi opredmetena osnovna sredstva v svojih poslovnih knjigah tako, da posebej izkazuje njihovo nabavno vrednost in posebej popravke vrednosti. Popravek vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva je kumulativna vrednost odpisa osnovnih sredstev. V dejansko nabavno vrednost posameznega osnovnega sredstva se vštevja njegova nakupna cena in vsi stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno usposobitvi osnovnega sredstva za nameravano uporabo (stroški dajatev, prevoza in montaže). Morebitni kasneje nastali stroški, ki so povezani z opredmetenim osnovnim sredstvom, povečujejo njegovo nabavno vrednost le v primeru, če povečujejo bodoče koristi osnovnega sredstva v primerjavi z že ocenjenimi.

Glede evidentiranja neopredmetenih dolgoročnih sredstev v poslovnih knjigah se smiselno uporabljajo načela, ki veljajo za opredmetena osnovna sredstva.

Denarna sredstva

Kot denarna sredstva se izkazujejo denarna sredstva v blagajnah centra ter dobroimetja na računih v bankah in drugih finančnih organizacijah v skladu s predpisi, ki urejajo poslovanje z denarnimi sredstvi iz sredstev javnih financ.

Dolgoročne finančne naložbe

Dolgoročne finančne naložbe so denarne ali nedenarne naložbe centra v druge pravne osebe za daljši rok in so namenjene pridobivanju prihodkov od financiranja in drugim koristim oziroma ohranjanju in povečanju vrednosti vloženih sredstev. Dolgoročne finančne naložbe se v poslovnih knjigah izkazujejo kot

- naložbe v kapital drugih podjetij,
- dolgoročno dana posojila na podlagi posojilnih pogodb,
- dolgoročno dana posojila na podlagi odkupa obveznic,
- dolgoročni depoziti in varščine.

Dolgoročne finančne naložbe se v začetku izkazujejo po nabavni vrednosti, ki ji ustrezajo naložena denarna ali druga sredstva. Del dolgoročnih finančnih naložb, ki zapade v plačilo v enem letu po datumu bilance stanja, je treba izključiti iz dolgoročnih finančnih naložb in jih v bilanci stanja izkazati kot kratkoročne finančne naložbe.

Kratkoročne finančne naložbe

Kratkoročne finančne naložbe se izkazujejo v začetku po nabavni vrednosti, ki ji ustrezajo naložena denarna ali druga sredstva.

Terjatve in obveznosti

Terjatev je pravica zahtevati plačilo določenega dolga, dobavo stvari, izvedbo storitve od določene osebe na podlagi premoženjsko pravnih in drugih razmerij. Kratkoročne obveznosti se v začetku izkazujejo z zneski, ki izhajajo iz ustreznih poslovnih listin in so v višini nominalne vrednosti ali v vrednosti, ki jo upniki izterjajo, in sicer po tisti izmed obeh, ki je večja.

Zaloge

Povečanje zalog trgovskega blaga v glavni knjigi se izkazuje po nabavni vrednosti. Nabavno vrednost sestavljajo kupna cena (vrednost na računu), zmanjšana za dobljene popuste in povečana za odvisne stroške nabave. Odvisne stroške nabave center dodaja po dejanskih vrednostih.

Poraba trgovskega blaga se obračunava polletno, po metodi obratnozaporednih cen.

Kratkoročne časovne razmejitve

Postavke aktivnih časovnih razmejitev morajo biti na datum bilance stanja utemeljene glede na realnost njihovega obračuna v naslednjem obdobju, postavke pasivnih časovnih razmejitev pa ne smejo skrivati rezerv.

Za aktivne časovne razmejitve se štejejo:

- kratkoročno odloženi stroški oz. odhodki,
- kratkoročno nezaračunani prihodki.

Za pasivne kratkoročne časovne razmejitve se štejejo:

- vnaprej vračunani stroški oz. odhodki,
- kratkoročno odloženi prihodki.

V poslovnih knjigah se izkazujejo ločeno in se razčlenjujejo na pomembnejše vrste.

Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Obveznosti do lastnikov sredstev v upravljanju se izkazujejo v skladu s pogodbo o upravljanju sredstev in se morajo letno uskladiti s terjatvami lastnikov sredstev v upravljanju do centra. Dolgoročne obveznosti se v začetku izkazujejo z zneski, ki izhajajo iz ustreznih listin o nastanku dolga. Kasneje se povečujejo v skladu z dogovorom z upnikom – s pripisanimi donosi, zmanjšujejo pa za odplačane zneske in drugačne, z upnikom dogovorjene poravnave.

Dolgoročne rezervacije

Dolgoročne rezervacije so dolgoročne pasivne časovne razmejitve, ki so vzpostavljene za obveznosti, za katere se lahko pričakuje, da bodo nastopile šele čez več kot leto dni, in obveznosti, katerih nastanek in velikost sta negotova.

Prihodki in odhodki

Prihodki in odhodki centra se ugotavljajo v skladu s SRS (po načelu nastanka poslovnega dogodka), členitev pa določa pravilnik o enotnem kontnem načrtu, ki ga predpiše minister za finance.

2.3 Ugotovitve

2.3.1 Bilanca stanja

Podatki iz bilance stanja na dan 31. 12. 2003 in 2004 so prikazani v tabeli 1.

Tabela 1: Skrajšana oblika bilance stanja

SREDSTVA IN OBVEZNOSTI	31. 12. 2004	31. 12. 2003	Indeks
	v tisoč tolarjih	v tisoč tolarjih	04/03
SREDSTVA			
DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU	85.759	99.736	86
Neopredmetena dolgoročna sredstva	1.256	2.388	53
Opredmetena osnovna sredstva	77.503	87.429	89
Dolgoročne finančne naložbe	0	2.919	-
Dolgoročne terjatve iz poslovanja	7.000	7.000	100
KRATKOROČNA SREDSTVA (RAZEN ZALOG) IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	31.845	114.719	28
Denarna sredstva	825	9.750	8
Kratkoročne terjatve	27.952	52.854	53
Kratkoročne finančne naložbe	1.516	46.971	3
Aktivne časovne razmejitve	1.552	5.144	30
ZALOGE	215	348	62
AKTIVA SKUPAJ	117.819	214.803	55
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV			
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	23.707	32.216	74
Kratkoročne obveznosti	15.797	20.971	75
Pasivne časovne razmejitve	7.910	11.245	70
LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	94.112	182.587	52
Obveznosti za neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva	74.300	79.154	94
Obveznosti za dolgoročne finančne naložbe	0	2.919	-
Presežek prihodkov nad odhodki	19.812	100.514	20
PASIVA SKUPAJ	117.819	214.803	55

Vir: bilanca stanja centra na dan 31. 12. 2004.

Na dan 31. 12. 2004 je bilančna vsota centra znašala 117.819 tisoč tolarjev in je bila v primerjavi z letom poprej za 45,2 odstotka nižja zaradi bistvenega zmanjšanja presežka prihodkov nad odhodki, kratkoročnih finančnih naložb, denarnih sredstev in kratkoročnih terjatev.

2.3.1.1 Neopredmetena dolgoročna in opredmetena osnovna sredstva

Stanje in gibanje neopredmetenih dolgoročnih in opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2004 je razvidno iz tabele 2.

Tabela 2: Gibanje neopredmetenih dolgoročnih in opredmetenih osnovnih sredstev

Opis	Neopredmet. dolgoročna sredstva (NDS)	Zemljišča	Gradbeni objekti	Oprema	v tisoč tolarjih	
					Skupaj opredmetena osnovna sredstva (OOS)	Skupaj NDS in OOS
1	2	3	4	5	6 = (3+4+5)	7 = (2+6)
Nabavna vrednost						
Stanje 1. 1. 2004	10.859	2.053	147.136	79.959	229.148	240.007
Povečanje	367	0	0	2.122	2.122	2.489
Zmanjšanje	(1.220)	0	0	(2.600)	(2.600)	(3.820)
Stanje 31. 12. 2004	10.006	2.053	147.136	79.481	228.670	238.676
Popravek vrednosti						
Stanje 1. 1. 2004	8.471	0	79.421	62.298	141.719	150.190
Povečanje	0	0	0	60	60	60
Zmanjšanje	(223)	0	0	(2.470)	(2.470)	(2.693)
Amortizacija	502	0	4.406	7.452	11.858	12.360
Stanje 31. 12. 2004	8.750	0	83.827	67.340	151.167	159.917
Neodpisana vrednost						
Stanje 1. 1. 2004	2.388	2.053	67.715	17.661	87.429	89.817
Stanje 31. 12. 2004	1.256	2.053	63.309	12.141	77.503	78.759

Vir: analitična evidenca centra.

Center je v letu 2004 izkazal povečanje neopredmetenih dolgoročnih in opredmetenih osnovnih sredstev za 2.489 tisoč tolarjev. Nabavil je računalniške programe v znesku 367 tisoč tolarjev, pohištvo in drugo opremo v znesku 1.869 tisoč tolarjev ter drobni inventar v znesku 107 tisoč tolarjev. Med povečanji je izkazan tudi popravek vrste opreme, glede na ugotovitve popisne komisije, v znesku 146 tisoč tolarjev.

Zmanjšanje vrednosti neopredmetenih dolgoročnih in opredmetenih osnovnih sredstev v znesku 3.820 tisoč tolarjev se nanaša na odpise računalniških programov v znesku 223 tisoč tolarjev, opreme v znesku 2.036 tisoč tolarjev in drobnega inventarja v znesku 403 tisoč tolarjev v skladu s predlogom popisne komisije ter na zmanjšanje dolgoročno odloženih stroškov adaptacije najetih prostorov v znesku 997 tisoč tolarjev in na popravek odpisa, po ugotovitvah popisa za leto 2003, v znesku 161 tisoč tolarjev.

Zmanjšanje popravka vrednosti, tj. v znesku 2.693 tisoč tolarjev, se nanaša na popravek po popisu za leto 2003 in na odpise neopredmetenih dolgoročnih sredstev in drobnega inventarja v skupnem znesku 787 tisoč tolarjev ter opreme v znesku 1.906 tisoč tolarjev. Pri izločitvi opreme je center preostanek vrednosti v znesku 130 tisoč tolarjev pokrival v deležu¹² neposredno v breme prevrednotovalnih poslovnih odhodkov in sredstev v upravljanju.

V odloku o ustanovitvi je določeno, da so vsa sredstva, s katerimi center upravlja in jih uporablja za opravljanje dejavnosti, last ustanovitelja¹³. Pogodbe o prenosu in upravljanju sredstev center in Mestna občina Ljubljana (v nadaljevanju: MOL) do sedaj še nista sklenila, čeprav se center v Pravilniku o računovodstvu sklicuje nanjo. Center razpolaga z nepremičnino na Kališnikovem trgu 11/12 v Ljubljani na osnovi pogodbe o neodplačnem prenosu pravice uporabe z Občino Bežigrad. Prostore na Gosposvetski 1 v Ljubljani je center kupil leta 1995 in vknjižil lastninsko pravico na osnovi prodajne pogodbe in Zakona o lastninjenju nepremičnin v družbeni lastnini¹⁴. V Červarju na Hrvaškem ima center stanovanje, ki še ni vpisano v zemljiško knjigo.

MOL je centru sporočila, da je priprava tipske pogodbe o prenosu premoženja že v zaključni fazi. Center je tudi pričel postopek vknjižbe lastninske pravice do stanovanja v Červarju v zemljiško knjigo.

Načrt investicij v letu 2004 je v opisni obliki razviden iz Letnega delovnega načrta za leto 2004, ki ga je svet centra potrdil 10. 3. 2004. Investicije v znesku 2.263 tisoč tolarjev je center v tekočem letu pokrival iz presežka prihodkov nad odhodki preteklih let, drobni inventar in investicijo v že obstoječe osnovno sredstvo v znesku 80 tisoč tolarjev pa je pokrival naknadno, in sicer v letu 2005¹⁵.

Center je za obračun amortizacije uporabljal predpisane amortizacijske stopnje¹⁶. Del obračunane amortizacije v znesku 5.272 tisoč tolarjev je pokrival v breme rednih prihodkov, drugi del v znesku 7.088 tisoč tolarjev pa v breme obveznosti za sredstva v upravljanju.

Izločitve sredstev je center evidentiral na osnovi predloga popisne komisije, sprejetega na andragoškem zboru 2. 2. 2005. Glede na obrazložitev v dopolnitvi k poročilu popisne komisije z dne 18. 11. 2005 sredstva niso bila najdena, so bila odtujena, zavržena, odpeljana na deponijo oziroma čakajo na odvoz v kleti centra. Na osnovi Pravilnika o popisu¹⁷ bi morala popisni elaborat obravnavati direktorica centra oziroma svet centra ter nato izdati ustrezen sklep o obravnavi viškov, manjkov, izločitev sredstev in ostalih dejstev v zvezi s popisom. Center bi moral sredstva, pripravljena za odpis, evidentirati na računu sredstev, izločenih iz uporabe, in jih odpisati šele na podlagi ustreznih dokumentov.

¹² V enakem deležu, kot je pokrival obračunano amortizacijo v breme tekočih prihodkov (42,7 odstotka) in sredstev v upravljanju (57,3 odstotka).

¹³ Prvi odstavek 20. člena Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Cene Štupar – Center za permanentno izobraževanje.

¹⁴ Uradni list RS, št. 44/97, 59/01.

¹⁵ V dopisu Mestni občini Ljubljana, z dne 25. 11. 2005, center navaja, da je razlika med izkazano knjigovodsko vrednostjo osnovnih sredstev in višino izkazane obveznosti za ta sredstva nastala zaradi napačnega zajemanja podatkov in da je center vrednost osnovnih sredstev in obveznosti za sredstva v upravljanju uskladil s prenosom sredstev z računa presežka prihodkov nad odhodki. Prenos v znesku 4.458 tisoč tolarjev, ki vključuje tudi znesek 80 tisoč tolarjev, je razviden s temeljnico št. 100/2005.

¹⁶ Navodilo o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev.

¹⁷ Pravilnik o popisu z dne 12. 12. 1999.

2.3.1.2 Dolgoročne terjatve iz poslovanja

Dolgoročno terjatev v znesku 7.000 tisoč tolarjev je center oblikoval že v letu 2003 s sočasnimi povečanjem izrednih prihodkov, ker je nameraval vložiti tožbo za izterjavo odškodnine za škodo in sodne stroške proti dvema zaposlenima, ki sta dobila proti centru vloženo tožbo na delovnem in socialnem sodišču. Center tožbe do sedaj še ni vložil. Za oblikovanje terjatve center že v letu 2003 ni imel ustrezne osnove v smislu SRS 5.14¹⁸ in 5.18¹⁹.

Center je tako na dan 31. 12. 2004 izkazoval precenjene dolgoročne terjatve iz poslovanja in presežek prihodkov nad odhodki iz prejšnjih let v znesku 7.000 tisoč tolarjev (povezava s točko 2.3.1.9).

Dolgoročno terjatev je center v letu 2005 vključil med prevrednotovalne odhodke zaradi oslabitev terjatev iz poslovanja. Odpis terjatve je potrdil svet zavoda 1. 3. 2006.

2.3.1.3 Denarna sredstva

Tabela 3: Denarna sredstva

Denarna sredstva	31. 12. 2004 v tisoč tolarjih	31. 12. 2003 v tisoč tolarjih	Indeks 04/03
Blagajna	7	4	175
Denarna sredstva na računih	818	9.746	8
Skupaj	825	9.750	8

Stanje na računu denarnih sredstev, tj. v znesku 694 tisoč tolarjev, je usklajeno s sporočilom o prometu in stanju na podračunu pri Upravi Republike Slovenije za javna plačila z dne 31. 12. 2004. Skoraj 92 odstotno zmanjšanje glede na stanje predhodnega leta je posledica manjše prodaje izobraževalnih storitev.

Stanje denarnih sredstev na posebnem računu za posebne namene je na dan 31. 12. 2004 znašalo 124 tisoč tolarjev. Znesek predstavlja izločena denarna sredstva, po sklepu o izvršbi Okrajnega sodišča v Ljubljani²⁰ za primer bivše sodelavke centra, ki ni poravnala obveznosti do Mladinske knjige, d. d., Ljubljana. Center je začel postopek proti bivši sodelavki in za to pooblastil odvetnico.

Znesek 124 tisoč tolarjev je bil centru vrnjen 26. 10. 2005.

¹⁸ SRS 5.14 Terjatev se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja na podlagi ustreznih listin pripozna kot sredstvo, ko se začnejo obvladovati nanjo vezane pogodbene pravice.

¹⁹ SRS 5.18 Terjatve vseh vrst se ob začetnem pripoznanju izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin ob predpostavki, da bodo poplačane. Prvotne terjatve se lahko kasneje povečajo ali pa ne glede na prejeto plačilo ali drugačno poravnavo tudi zmanjšajo za vsak znesek, utemeljen s pogodbo.

²⁰ Št. 001 Ig 04/04019-6 z dne 26. 10. 2004.

2.3.1.4 Kratkoročne terjatve

Tabela 4: Kratkoročne terjatve

Kratkoročne terjatve	31. 12. 2004 v tisoč tolarjih	31. 12. 2003 v tisoč tolarjih	Indeks 04/03
Kratkoročne terjatve do kupcev	11.138	18.047	62
Kratkoročno dani predujmi za obratna sredstva	83	104	80
Terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	14.571	9.474	154
Kratkoročne terjatve do državnih in drugih institucij	2.039	14.518	14
Terjatve za vstopni davek na dodano vrednost	121	811	15
Druge kratkoročne terjatve	0	9.900	-
Skupaj	27.952	52.854	53

Zmanjšanje kratkoročnih terjatev za 47 odstotkov v primerjavi s preteklim letom je predvsem posledica manjših kratkoročnih terjatev do kupcev zaradi manjše prodaje izobraževalnih storitev, manjših terjatev do borznoposredniške hiše ter MŠZŠ za Nižjo poklicno in Osnovno šolo za odrasle in mladostnike.

Stanje *kratkoročnih terjatev do kupcev* na dan 31. 12. 2004 predstavljajo predvsem terjatve do G7, družbe za varovanje, d. o. o., Trzin v znesku 917 tisoč tolarjev (stroški tečaja za hotelskega vratarja), Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Ljubljana v znesku 740 tisoč tolarjev (izvedba delavnic za delo s strankami), Ministrstva za pravosodje, Zavoda za prestajanje kazni Dob, Mirna v znesku 674 tisoč tolarjev (tečaj za gostinska dela), SŽ – Centralne delavnice Ljubljana, d. o. o., Ljubljana v znesku 420 tisoč tolarjev (tečaj za voznike viličarjev – upravljalce mostnih dvigal) ter Jagode, d. o. o., Ljubljana v znesku 255 tisoč tolarjev (jezikovni tečaj).

Center terjatev za šolnine, zaračunanih fizičnim osebam, ne evidentira v pogodbenem znesku, evidentira le zapadle obroke. Zato so kratkoročne terjatve do kupcev in kratkoročno odloženi prihodki prenizko izkazani za 27.754 tisoč tolarjev, kar ni v skladu z 28. členom ZR ter 15. in 31. členom pravilnika o enotnem kontnem načrtu (povezava s točko 2.3.1.8).

Šolnine, zaračunane fizičnim osebam (obroke, ki zapadejo v plačilo v naslednjem letu), je center že evidentiral v glavni knjigi v letu 2005²¹.

Popravek vrednosti kratkoročnih terjatev do kupcev center izkazuje v znesku 1.617 tisoč tolarjev. Terjatve do kupcev so se znižale za odpisane terjatve v znesku 761 tisoč tolarjev iz razlogov, ki so navedeni v pogodbah s slušatelji, kot na primer: odpoved izobraževanja, prekinitvev izobraževanja, nepravočasno plačilo obrokov, oziroma ker ni več pogojev za njihovo izterjavo.

²¹ Temeljnica št. 122 z dne 27. 12. 2005.

Terjatve, za katere se predvideva, da ne bodo poravnane v roku ali niso poravnane v roku, center izkazuje na posebnem računu kot dvomljive ali sporne.

Center med terjatvami do uporabnikov enotnega kontnega načrta v znesku 14.571 tisoč tolarjev izkazuje tudi terjatve za plačo s prispevki za poklicno in osnovno šolo.

Kratkoročne terjatve do državnih in drugih institucij se nanašajo v glavnem na terjatve za refundacijo bolnih oziroma invalidnih, v letu 2003 pa je center na tem računu izkazoval tudi terjatve za plačo s prispevki za poklicno in osnovno šolo.

2.3.1.5 Kratkoročne finančne naložbe

Kratkoročne finančne naložbe v znesku 1.516 tisoč tolarjev se v celoti nanašajo na vezani depozit za določen čas pri Banki Domžale, d. d., skupina NLB, Domžale. Veliko znižanje v primerjavi s preteklim letom je posledica odprodaje vrednostnih papirjev v letu 2004 (povezava s točko 2.3.2.2.4) in manjših bančnih depozitov.

2.3.1.6 Aktivne časovne razmejitev

Tabela 5: Aktivne časovne razmejitev

Aktivne časovne razmejitev	31. 12. 2004 v tisoč tolarjih	31. 12. 2003 v tisoč tolarjih	Indeks 04/03
Kratkoročno odloženi stroški	976	1.536	64
Kratkoročno nezaračunani prihodki	576	3.608	16
Skupaj	1.552	5.144	30

Na dan 31. 12. 2004 je center izkazal 1.552 tisoč tolarjev aktivnih časovnih razmejitev, kar je 69,8 odstotka manj kot konec leta 2003, ko je izkazal 5.144 tisoč tolarjev aktivnih časovnih razmejitev. Zmanjšanje je posledica manjšega obsega izobraževalnih storitev, ki jih je center opravil v letu 2004.

Center je izkazal kratkoročno odložene stroške za vnaprej plačane naročnine za strokovne revije in zavarovalnine v znesku 529 tisoč tolarjev ter odložene stroške kurilnega olja v znesku 433 tisoč tolarjev in papirja v znesku 14 tisoč tolarjev.

Kratkoročno nezaračunani prihodki se nanašajo na delno opravljene izobraževalne storitve, za katere center še ni izdal računa, in sicer za Eto Cerčno, d. o. o., Cerčno²² v znesku 450 tisoč tolarjev in Državni zbor Republike Slovenije, Ljubljana²³ v znesku 126 tisoč tolarjev.

²² Račun št. 33 z dne 26. 1. 2005 v znesku 900 tisoč tolarjev (brez DDV).

²³ Račun št. 92 z dne 14. 2. 2005 v znesku 157 tisoč tolarjev (brez DDV).

2.3.1.7 Kratkoročne obveznosti

Tabela 6: Kratkoročne obveznosti

Kratkoročne obveznosti	31. 12. 2004 v tisoč tolarjih	31. 12. 2003 v tisoč tolarjih	Indeks 04/03
Obveznosti do zaposlenih	9.693	9.418	103
Obveznosti do dobaviteljev	4.395	4.943	89
Druge kratkoročne obveznosti	1.199	4.603	26
Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta	510	2.007	25
Skupaj	15.797	20.971	75

Obveznosti do zaposlenih na dan 31. 12. 2004 se nanašajo na obračunane obveznosti za stroške dela za december 2004 (prispevke in davke iz plač in nadomestil v zneskih 5.218 tisoč tolarjev in 3.786 tisoč tolarjev ter druge kratkoročne obveznosti do zaposlenih, in sicer stroške prevoza in prehrane v skupnem znesku 689 tisoč tolarjev), izplačane v januarju 2005.

Obveznosti do dobaviteljev predstavljajo obveznosti do Gapp, d. o. o., Ljubljana v znesku 301 tisoč tolarjev (planerji, rokovniki), Študentskega servisa centra mladih, Kranj v znesku 309 tisoč tolarjev (opravljeno študentsko delo), Telekoma Slovenije, d. d., Ljubljana v znesku 169 tisoč tolarjev (naročnine, klici v notranjem prometu, v mobilno omrežje GSM, v mednarodnem prometu).

Druge kratkoročne obveznosti se nanašajo na obveznosti za davek na dodano vrednost (v nadaljevanju: DDV).

Zmanjšanje kratkoročnih obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta je predvsem posledica manjših obveznosti do neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (fakultete, osnovnih šol).

Center je v letnem poročilu razkril potencialno obveznost v znesku 8.000 tisoč tolarjev, ki izhaja iz sodbe Višjega delovnega in socialnega sodišča v Ljubljani²⁴. Center je dolžan enemu od zaposlenih plačati tožbeni zahtevek z zakonskimi zamudnimi obrestmi. V letu 2004 je center plačal znesek²⁵ z obrestmi, obračunanimi po linearni metodi. Plačati pa bi moral še okrog 8.000 tisoč tolarjev več, če bi jih obračunal po konformni metodi. Obstaja velika verjetnost, da bo moral center plačati najmanj omenjeni znesek, saj je Okrajno sodišče v Ljubljani dovolilo predlagano izvršbo upnika, na katero je center vložil ugovor. Uprava RS za javna plačila je, na podlagi sklepa o izvršbi²⁶, 15. 4. 2005 preusmerila znesek 9.098 tisoč tolarjev s podračuna centra na račun sodnih depozitov.

²⁴ Opravilna št. Pdp 1262/2003-2 z dne 15. 4. 2004.

²⁵ Plačila upniku v letu 2004: 14. 7. – 8.165 tisoč tolarjev, 5. 10. – 5.000 tisoč tolarjev, 8. 11. – 3.000 tisoč tolarjev, 6. 12. – 1.930 tisoč tolarjev.

²⁶ Sklep o izvršbi, št. 0001 I 2005/02457, z dne 5. 4. 2005.

2.3.1.8 Pasivne časovne razmejitev

Skoraj 30-odstotno zmanjšanje pasivnih časovnih razmejitev je posledica manjšega vpisa udeležencev v vse vrste izobraževanj.

Pasivne časovne razmejitev se v celoti (v znesku 7.910 tisoč tolarjev) nanašajo na kratkoročne odložene prihodke, in sicer iz zaračunanih šolnin pravnim osebam (5.963 tisoč tolarjev) ter na odložene prihodke za jezikovne tečaje in prodajo knjig pravnim osebam (1.947 tisoč tolarjev).

Pri obročnem plačilu šolnine, zaračunane fizičnim osebam, center evidentira kot terjatev in prihodek le znesek zapadlih obrokov v letu, nezapadlega dela šolnine pa ne evidentira. Zato center izkazuje podcenjene kratkoročno odložene prihodke in podcenjene kratkoročne terjatve do kupcev v znesku 27.754 tisoč tolarjev (povezava s točko 2.3.1.4).

2.3.1.9 Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Tabela 7: Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Lastni viri in dolgoročne obveznosti	31. 12. 2004 v tisoč tolarjih	31. 12. 2003 v tisoč tolarjih	Indeks 04/03
Obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje	74.300	79.154	94
Obveznosti za dolgoročne finančne naložbe	0	2.919	-
Presežek prihodkov nad odhodki	19.812	100.514	20
Skupaj	94.112	182.587	52

V letu 2004 so se obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje povečala za vrednost nabav neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev, in sicer računalniških programov, opreme in drobnega inventarja v znesku 2.263 tisoč tolarjev (povezava s točko 2.3.1.1), ter presežek ugotovljen pri popisu v znesku 50 tisoč tolarjev²⁷. Zmanjšale pa so se zaradi pokrivanja stroška amortizacije v znesku 7.088 tisoč tolarjev ter za odpise po popisu v znesku 79 tisoč tolarjev.

Center je v breme presežka prihodkov nad odhodki iz preteklih let pokrnil presežek odhodkov nad prihodki iz leta 2004 v znesku 80.904 tisoč tolarjev (povezava s točko 2.3.2) ter nove nabave neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev. Presežek prihodkov nad odhodki je zmanjšal tudi za popravek obračuna davka od dobička za leto 2003²⁸ v znesku 454 tisoč tolarjev. Povečal pa ga je za vračilo dolgoročnega depozita v znesku 2.919 tisoč tolarjev, ki je bil ob oblikovanju izkazan kot obveznost za dolgoročno finančno naložbo, v breme presežka prihodkov, in dolgoročno dani depozit.

²⁷ Center je viške in manjke evidentiral v razmerju pokrivanja amortizacije, tj. v breme ali dobro obveznosti za sredstva v upravljanju (57,3 odstotka) in prevrednotovalnih poslovnih odhodkov ali prihodkov (42,7 odstotka), kar je razvidno iz temeljnice št. 124/2004.

²⁸ Temeljnica št. 23 z dne 7. 4. 2004.

Center za način pokrivanja presežka odhodkov nad prihodki v letu 2004 ni pridobil soglasja ustanovitelja v skladu z 22. členom odloka o ustanovitvi.

Zaradi neupravičeno izkazanih dolgoročnih terjatev v znesku 7.000 tisoč tolarjev je bil za prav tak znesek previsoko izkazan presežek prihodkov nad odhodki iz prejšnjih let (povezava s točko 2.3.1.2)

2.3.2 Izkaz prihodkov in odhodkov

Tabela 8: Skrajšana oblika izkaza prihodkov in odhodkov

	Leto 2004 v tisočih tolarjih	Leto 2003 v tisočih tolarjih	Indeks 04/03
PRIHODKI			
Prihodki od poslovanja	348.779	409.845	85
Finančni prihodki	4.625	6.074	76
Izredni prihodki	79	7.115	1
Prevrednotovalni poslovni prihodki	39	689	6
CELOTNI PRIHODKI	353.522	423.723	83
ODHODKI			
Stroški blaga, materiala in storitev	180.428	207.681	87
Stroški dela	231.760	198.141	117
Amortizacija	5.272	7.753	68
Davek od dobička	0	104	-
Ostali drugi stroški	3.157	3.586	88
Finančni odhodki	12.031	3.110	387
Izredni odhodki	1.153	1	-
Prevrednotovalni poslovni odhodki	625	99	631
CELOTNI ODHODKI	434.426	420.475	103
PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	-	3.248	-
PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	(80.904)	-	-

Vir: izkaz prihodkov in odhodkov centra od 1. 1. do 31. 12. 2004.

Presežek odhodkov nad prihodki v znesku 80.904 tisoč tolarjev je posledica več dejavnikov, in sicer:

- izplačila razlike v plači, zakonskih obresti, sodnih stroškov bivšemu zaposlenemu na podlagi izgubljene tožbe, povečan za prispevke, davke, sodne stroške in obresti od sodnih stroškov v skupnem znesku 24.986 tisoč tolarjev,
- izplačila odškodnine na podlagi individualne pogodbe, odpravnine in prispevkov na odpravnino na podlagi KPDVI ob predčasnem odhodu direktorice v pokoj v skupnem znesku 29.030 tisoč tolarjev,
- nižjih prihodkov zaradi zmanjševanja vpisa v nižje poklicno izobraževanje,
- nižjih prihodkov zaradi manjše udeležbe občanov v splošnem izobraževanju, zlasti v jezikovnih tečajih.

V strukturi celotnih prihodkov centra, ki so v letu 2004 znašali 353.522 tisoč tolarjev, so predstavljali 98,7-odstotni delež prihodki od poslovanja, tj. v znesku 348.779 tisoč tolarjev. Finančni prihodki, izredni prihodki in prevrednotovalni poslovni prihodki so predstavljali skupaj 1,3 odstotka celotnih prihodkov.

Celotni odhodki centra so v letu 2004 znašali 434.426 tisoč tolarjev. Med odhodki so največji delež predstavljali stroški dela (53,3 odstotka), stroški blaga, materiala in storitev (41,5 odstotka) ter finančni odhodki (2,8 odstotka).

2.3.2.1 Prihodki

2.3.2.1.1 Prihodki od poslovanja

Tabela 9: Prihodki od poslovanja

Prihodki od poslovanja	Leto 2004 v tisoč tolarjih	Leto 2003 v tisoč tolarjih	Indeks 04/03
Prihodki ustanovitelja in MŠZŠ	170.544	188.580	90
Prihodki od tečajev in šolnin	174.857	216.367	81
Najemnine	512	1.657	31
Prihodki za zaposlovanje	600	0	-
Prihodki – Červar Hrvaška	349	273	128
Prihodki od prodaje knjig	1.917	2.968	65
Skupaj	348.779	409.845	85

Vir: analitična evidenca centra na dan 31. 12. 2004 in 31. 12. 2003.

Največji delež prihodkov od poslovanja v letu 2004 predstavljajo prihodki od tečajev in šolnin (50,1 odstotka). Prihodki ustanovitelja in MŠZŠ predstavljajo 48,9 odstotka, ostali prihodki pa 1 odstotek prihodkov od poslovanja.

Primerjali smo podatke, ki jih je center prejel od *ustanovitelja*, o sredstvih, namenjenih centru v posameznem proračunskem letu, in sredstvih, ki jih je center prejel od MŠZŠ, s podatki v analitični evidenci centra. Prihodki so se v primerjavi z letom 2003 zmanjšali za 9,6 odstotka in znašajo 170.544 tisoč tolarjev. MŠZŠ financira plače zaposlenih na nižji poklicni šoli, osnovni šoli za odrasle in mladostnike ter delno sofinancira plače strokovnih delavcev – organizatorjev izobraževanja²⁹. MŠZŠ po pogodbi o koncesiji³⁰ zagotavlja centru sredstva za plače zaposlenih, nadomestila plač za čas odsotnosti z dela zaradi bolezni, osebne prejemke zaposlenih, ki sodelujejo pri izvajanju izobraževalnega programa, spremstvo na

²⁹ Pogodba št. 3311-04-413001/04 o poplačilu plač za strokovne delavce – organizatorje izobraževanja v letu 2004 z dne 7. 4. 2004.

³⁰ Pogodba o koncesiji št. 601-5/93 z dne 27. 11. 2002 ter Aneks št. 1 k Pogodbi o koncesiji št. 601-5/93 z dne 23. 1. 2004.

ekskurzijah in športnih dnevih, obvezne izbirne vsebine, obvezne zdravstvene preglede dijakov pred začetkom opravljanja praktičnega pouka, opravljanje zaključnih izpitov, dodatno strokovno pomoč dijakom s posebnimi potrebami, subvencioniranje prehrane dijakov in materialne stroške za izvajanje izobraževalnih programov: pomočnik peka in slaščičarja, pomočnik elektrikarja in pomočnik mesarja. Po pogodbah o financiranju³¹ je MOL nakazovala centru sredstva za materialne stroške.

Center je med letom evidentiral prejeta sredstva MOL in MŠZŠ neposredno na prihodke po načelu denarnega toka³². Konec leta je opravil pregled terjatev do MOL in MŠZŠ in tako ugotovljeni znesek še neplačanih obveznosti MOL in MŠZŠ evidentiral kot prihodek in terjatev v decembru³³.

Prihodki od tečajev in šolnin so se v letu 2004 zmanjšali za 19,2 odstotka v primerjavi z letom 2003. Center evidentira znesek šolnin v primeru plačila na obroke le za tisti del zneska, ki je že zapadel. V primeru enkratnega plačila oblikuje terjatve in prihodke za celoten znesek šolnine.

Prihodki od najemnin so bili v letu 2004 za 69 odstotkov nižji kot leta 2003 in so znašali 512 tisoč tolarjev. Center ima z Izobraževalnim zavodom Hera sklenjeno pogodbo o najemu poslovnega prostora in računalnikov za nedoločen čas z odpovednim rokom dveh let³⁴. Center za oddajo prostorov v najem in višino najemnine ni pridobil soglasja ustanovitelja, kar je v nasprotju s 23. členom odloka o ustanovitvi.

Center ni pridobil soglasja ustanovitelja za oddajo prostorov na Gosposvetski 1. Poslovne prostore na Gosposvetski 1 je center kupil z lastnimi sredstvi, pridobljenimi z izobraževalno dejavnostjo. Direktorica R. Rankovič se je o nakupu prostorov pogovarjala na MOL, ker so potrebovali garanta. MOL centru garancije za najem kredita ni izdala.

Z Izobraževalnim zavodom HERA je center 9. 1. 2006 sklenil pogodbo o uporabi poslovnih prostorov za eno leto z možnostjo podaljšanja. Svet centra je 1. 3. 2006 sprejel cenik za oddajanje prostorov v najem in 17. 3. 2006 zaprosil MOL za soglasje k oddaji prostorov v najem.

Prihodki za zaposlovanje v znesku 600 tisoč tolarjev se nanašajo na zaposlitev težje zaposljive osebe³⁵. Center izkazuje prihodke iz oddajanja počitniških kapacitet v *Červanju na Hrvaškem* v znesku 349 tisoč tolarjev.

2.3.2.1.2 Finančni prihodki

Finančni prihodki so se v letu 2004 zmanjšali za 24 odstotkov v primerjavi z letom 2003 in znašajo 4.625 tisoč tolarjev. Predstavljajo prejete obresti za denarna sredstva v znesku 1.221 tisoč tolarjev, prihodke od dividend v znesku 246 tisoč tolarjev in prihodke od prodaje kratkoročnih vrednostnih papirjev v znesku 3.158 tisoč tolarjev.

³¹ Pogodba o financiranju št. 732/04 z dne 27. 2. 2004 za obdobje od 1. 1. do 31. 3. 2004 ter Pogodba o financiranju št. 614-13/04-3 z dne 10. 6. 2004 za obdobje od 1. 4. do 31. 12. 2004.

³² Razen prejemkov za mesec januar, ki so zapirali oblikovane terjatve v letu 2003.

³³ Temeljnica št. 111 z dne 31. 12. 2004.

³⁴ Pogodba o najemu poslovnega prostora in računalnikov z dne 1. 10. 2002.

³⁵ Pogodba o spodbujanju novega zaposlovanja (nadomestitev dela plače težje zaposljivi osebi) – subvencija v enkratnem znesku, št. 524 501/04 1058 z dne 2. 10. 2004, sklenjena med Zavodom Republike Slovenije za zaposlovanje, Ljubljana, L.U. in centrom.

2.3.2.1.3 Izredni prihodki

Center v letu 2004 izkazuje 79 tisoč tolarjev izrednih prihodkov. Glede na leto poprej so bili izredni prihodki nižji za 99 odstotkov zaradi neupravičeno ugotovljenih izrednih prihodkov za terjatve, ki sploh niso obstajale (povezava s točko 2.3.1.2).

2.3.2.1.4 Prevrednotovalni prihodki

Prevrednotovalne prihodke v letu 2004 predstavljajo prihodki iz presežka osnovnih sredstev, ugotovljenega ob popisu.

2.3.2.2 Odhodki

2.3.2.2.1 Stroški blaga, materiala in storitev

Stroški blaga, materiala in storitev predstavljajo 41,5 odstotka vseh odhodkov centra.

Tabela 10: Stroški blaga, materiala in storitev

Stroški materiala in storitev	2004 v tisoč tolarjih	2003 v tisoč tolarjih	Indeks 04/03
Stroški materiala	10.481	13.440	78
Stroški storitev	168.251	191.784	88
Stroški prodanega blaga in materiala	1.696	2.457	69
Skupaj	180.428	207.681	87

Vir: analitična evidenca centra na dan 31. 12. 2004 in 31. 12. 2003.

Center je v letu 2004 zmanjšal stroške blaga, materiala in storitev za 13,1 odstotka. Na zmanjšanje je vplival predvsem manjši obseg poslovanja centra.

Med *stroški materiala* leta 2004 imajo največji (27-odstotni) delež stroški pomožnega materiala v znesku 2.833 tisoč tolarjev in stroški kurilnega olja v znesku 1.983 tisoč tolarjev, ki so imeli 19-odstotni delež; pomembni so bili tudi stroški pisarniškega materiala v znesku 1.403 tisoč tolarjev in električne energije v znesku 1.327 tisoč tolarjev. Preostali stroški se nanašajo na stroške strokovne literature, priročnikov in časopisov v znesku 1.017 tisoč tolarjev in druge stroške materiala v znesku 1.918 tisoč tolarjev.

Med *stroški storitev* leta 2004 imajo največji (36-odstotni) delež stroški avtorskih honorarjev v znesku 60.322 tisoč tolarjev, stroški najemnin v znesku 28.548 tisoč tolarjev so imeli 17-odstotni delež, stroški reklam v znesku 18.601 tisoč tolarjev (11-odstotni delež) in stroški strokovnega izobraževanja v znesku 14.239 tisoč tolarjev (8-odstotni delež).

2.3.2.2.2 Stroški dela

Tabela 11: Stroški dela

Stroški dela	Leto 2004 v tisoč tolarjih	Leto 2003 v tisoč tolarjih	Indeks 04/03
Plače in nadomestila plač	151.708	147.724	103
Prispevki za socialno varnost delodajalcev	28.378	23.858	119
Drugi stroški dela	51.674	26.559	195
Skupaj	231.760	198.141	117

Glede na leto 2003 so se stroški dela povečali za 17 odstotkov, ker je bila v letu 2004 izplačana odpravnina ob odhodu v pokoj in odškodnina ob sporazumnem prenehanju delovnega razmerja v znesku 25.112 tisoč tolarjev (povezava s točko 3.2.5) ter razlika v plači po odločbi sodišča v znesku 11.905 tisoč tolarjev (povezava s točko 2.3.1.7).

Največja postavka so bile bruto plače in nadomestila (65,5 odstotka), ki so skupaj s prispevki za socialno varnost delodajalcev predstavljale 77,7 odstotka vseh stroškov dela. Drugi stroški dela se nanašajo na povračilo stroškov prevoza na službeni poti v znesku 433 tisoč tolarjev, prevoza na delo v znesku 3.801 tisoč tolarjev, prehrane na delu v znesku 4.102 tisoč tolarjev, na plačilo premij kolektivnega dodatnega zavarovanja v znesku 2.818 tisoč tolarjev, regresa za letni dopust, jubilejne nagrade in bonitete v znesku 4.220 tisoč tolarjev, davka na plače v znesku 11.188 tisoč tolarjev ter na odpravnino in odškodnino v znesku 25.112 tisoč tolarjev. To je vzrok za kar 95-odstotno povečanje drugih stroškov dela.

2.3.2.2.3 Amortizacija

Center je v letu 2004 obračunal amortizacijo v znesku 5.272 tisoč tolarjev, kar je v celotnih odhodkih predstavljalo 1,2-odstotni delež. Glede na leto poprej so bili stroški amortizacije nižji za 32 odstotkov (povezava s točko 2.3.1.1).

2.3.2.2.4 Finančni odhodki

Center je v letu 2004 izkazal 12.031 tisoč tolarjev finančnih odhodkov, ki v večini, tj. v znesku 9.930 tisoč tolarjev, predstavljajo obresti v zvezi s plačilom enemu od zaposlenih po tožbi na delovnem in socialnem sodišču. Center je tožbo izgubil, ker je disciplinsko komisijo, ki je izrekla zaposlenemu ukrep prenehanja delovnega razmerja, imenoval za to nepristojni organ, in sicer svet centra namesto direktorica. Obresti za iztoženi znesek predstavljajo izredni odhodek.

Pri prodaji finančnih naložb v letu 2004 je center izkazal 1.905 tisoč tolarjev odhodkov. V celoti je ustvaril čisti prihodek od nakupov in prodaj tujih vrednostnih papirjev, delnic in tuje valute v znesku 1.253 tisoč tolarjev, od prometa v približnem znesku 60.000 tisoč tolarjev.

Center je kupoval in prodajal tuje vrednostne papirje in tujo valuto preko borzno posredniške hiše Medvešek Pušnik, d. d., Ljubljana.

Center je nalagal prosta denarna sredstva v tvegane vrednostne papirje in tujo valuto, kar je v nasprotju z 68. členom ZJF in 4. členom Pravilnika o nalaganju prostih denarnih sredstev posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov ter ožjih delov občin, ki so pravne osebe.

2.3.2.2.5 Izredni odhodki

Med izrednimi odhodki je center evidentiral popravek dvakrat evidentiranih prihodkov od prodaje proizvodov in storitev v letu 2003 in manjše tolarške izravnave v skupnem znesku 1.153 tisoč tolarjev.

2.3.2.2.6 Prevrednotovalni poslovni odhodki

Center med prevrednotovalnimi poslovnimi odhodki izkazuje predvsem odhodke zaradi oblikovanja popravkov vrednosti terjatev za šolnine v znesku 566 tisoč tolarjev.

2.3.2.3 Izkaz prihodkov in odhodkov po vrstah dejavnosti

Tabela 12: Skrajšana oblika izkaza prihodkov in odhodkov po vrstah dejavnosti v letu 2004

v tisočih tolarjih

	Za izvajanje javne službe	Od prodaje blaga in storitev na trgu	Skupaj
PRIHODKI			
Prihodki od poslovanja	274.223	74.556	348.779
Finančni prihodki	4.625	0	4.625
Izredni prihodki	16	63	79
Prevrednotovalni poslovni prihodki	39	0	39
CELOTNI PRIHODKI	278.903	74.619	353.522
ODHODKI			
Stroški blaga, materiala in storitev	123.786	56.642	180.428
Stroški dela	197.267	34.493	231.760
Amortizacija	4.160	1.112	5.272
Ostali drugi stroški	3.026	131	3.157
Finančni odhodki	12.031	0	12.031
Izredni odhodki	575	578	1.153
Prevrednotovalni poslovni odhodki	59	566	625
CELOTNI ODHODKI	340.904	93.522	434.426
PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	(62.001)	(18.903)	(80.904)

Vir: izkaz prihodkov in odhodkov centra po vrstah dejavnosti od 1. 1. do 31. 12. 2004.

V 9. členu ZR je določeno, da morajo poslovne knjige in poročila zagotavljati ločeno spremljanje poslovanja in prikaz izida poslovanja s sredstvi javnih financ in drugih sredstev za opravljanje javne službe od spremljanja poslovanja s sredstvi, pridobljenimi iz prodaje blaga in storitev na trgu. V skladu s 16. in 17. členom ZR je center dolžan prihodke in odhodke izkazovati ločeno glede na vrsto dejavnosti (opravljanje javne službe, ustvarjanje prihodkov na trgu). Pravilnik o sestavljanju letnih poročil v 23. členu zahteva, da določeni uporabniki enotnega kontnega načrta (mednje sodi tudi center) sestavijo izkaz prihodkov in odhodkov po vrstah dejavnosti, v katerem se ločeno prikažejo prihodki in odhodki tekočega obračunskega obdobja za izvajanje javne službe ter prihodki in odhodki tekočega obračunskega obdobja od prodaje blaga in storitev na trgu. Podatki o odhodkih oz. stroških po vrstah dejavnosti, ki niso razvidni iz dokumentacije, se ugotovijo na podlagi ustreznih sodil, ki jih določi pristojno ministrstvo. Če ni ustrežnejšega sodila, se kot sodilo lahko uporabi razmerje med prihodki, doseženimi pri opravljanju posamezne vrste dejavnosti.

Center vodi tako prihodke kot odhodke po stroškovnih mestih (po šolah), in sicer po dejansko nastalih prihodkih in odhodkih. Za tiste odhodke, ki jih ne more neposredno pripisati posamezni dejavnosti, uporabi razmerje med prihodki, doseženimi pri opravljanju posamezne vrste dejavnosti, kar je v skladu z 9., 16. in 17. členom ZR ter 23. členom pravilnika o sestavljanju letnih poročil.

Med prihodke iz opravljanja javne službe je center vštel prihodke za nižjo poklicno šolo (prispevek dijakov), osnovno šolo in del srednješolskega programa.

Ostale prihodke, kot so zaračunani prihodki za izvedene razne seminarje, tečaje (strokovni program, tuji jeziki), prodajo učbenikov in najemnine, je izkazal med prihodki iz tržne dejavnosti.

Po vrstah dejavnosti so prihodki javne službe predstavljali 78,9 odstotka celotnih prihodkov, to je 278.903 tisoč tolarjev, prihodki iz prodaje blaga in storitev na trgu pa 21,1 odstotka celotnih prihodkov, to je 74.619 tisoč tolarjev.

Tabela 12 prikazuje presežek odhodkov nad prihodki tako od javne službe, in sicer v znesku 62.001 tisoč tolarjev, kot od prodaje blaga in storitev na trgu, in sicer v znesku 18.903 tisoč tolarjev. Poslovni rezultat poslovanja centra je izkazan kot presežek odhodkov nad prihodki v znesku 80.904 tisoč tolarjev in predstavlja seštevek presežka odhodkov javne službe in lastne dejavnosti.

3. REVIZIJA PRAVILNOSTI POSLOVANJA V LETU 2004

3.1 Obrazložitev revizije

Osnova za revidiranje so bili odhodki centra, ki so izkazani v izkazu prihodkov in odhodkov centra za leto 2004. Preizkušali smo njihovo skladnost s predpisi. Odhodke oz. stroške smo za revizijsko preizkušanje razdelili na tri segmente

- stroški dela,
- stroški blaga, materiala in storitev,
- nabava osnovnih sredstev.

Pri presoji skladnosti poslovanja s predpisi na področju plač in drugih stroškov dela smo upoštevali predpise, ki urejajo posamezno področje, predvsem pa Zakon o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in organih lokalnih skupnosti (v nadaljevanju: ZRPJZ)³⁶, Zakon o delovnih razmerjih (v nadaljevanju: ZDR)³⁷, Kolektivno pogodbo za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju: KPND)³⁸ in Kolektivno pogodbo za dejavnost vzgoje in izobraževanja (v nadaljevanju: KPDVI)³⁹.

Pri presojanju pravilnosti stroškov blaga, materiala in storitev ter nabave osnovnih sredstev smo upoštevali določbe Zakona o javnih naročilih⁴⁰ (v nadaljevanju: ZJN-1), Zakona o avtorski in sorodnih pravicah⁴¹ (v nadaljevanju: ZASP) in splošnih aktov centra.

Revizijske programe za preizkušanje smo uporabili na primerno velikih vzorcih izplačil, ki smo jih določili za vsak segment posebej. Pri določanju velikosti posameznega vzorca smo upoštevali ocenjena tveganja za posamezni segment.

³⁶ Uradni list RS, št. 18/94, 36/96.

³⁷ Uradni list RS, št. 42/02.

³⁸ Uradni list RS, št. 18/91, 53/92, 34/93, 3/98.

³⁹ Uradni list RS, št. 52/94, 49/95, 34/96, 45/96, 51/98, 28/99, 39/00, 56/01.

⁴⁰ ZJN-1-UPB1, Uradni list RS, št. 36/04.

⁴¹ Uradni list RS, št. 21/95, 9/01, 43/04.

3.2 Stroški dela

Preverili smo pogoje za zasedbo delovnih mest ter določila o osnovni plači in dodatkih, pri čemer smo upoštevali veljavni akt o sistemizaciji⁴², določila pogodb o delu in druge ustrezne pravne podlage. Preverili smo tudi obračun in izplačilo nadomestil za prehrano in prevoz zaposlenih, regresa, odpravnine ter jubilejnih nagrad.

3.2.1 Osnovna plača

Podlago za razporejanje zaposlenih je v revidiranem obdobju predstavljal Pravilnik o organizaciji dela in sistemizaciji del centra, ki ga je 21. 6. 1995 sprejel svet centra. V aktu o sistemizaciji so opisi delovnih mest, del in nalog ter zahtev za opravljanje dela. Koeficienti za določitev plače in dodatki so določeni v prilogi k aktu o sistemizaciji.

Delovnih mest učiteljev na nižji poklicni šoli in osnovni šoli za odrasle in mladostnike center ni sistemiziral. Zakon o javnih uslužbencih⁴³ v prvem odstavku 21. člena določa, da mora imeti vsaka oseba javnega prava akt o sistemizaciji delovnih mest, v katerem so v skladu z notranjo organizacijo določena delovna mesta, potrebna za izvajanje nalog. Pri vsakem delovnem mestu se v sistemizaciji določijo najmanj opis nalog in pogoji za zasedbo delovnega mesta. Menimo, da bi morala biti tudi delovna mesta učiteljev na nižji poklicni šoli in osnovni šoli za odrasle in mladostnike na tak način določena v aktu o sistemizaciji.

Nižja poklicna šola po koncesiji vsako leto sprti sistemizira delovna mesta, glede na število oddelkov in na kadrovske stanje. Zasedba mest je za vsako posamezno šolsko leto zapisana v letnem delovnem načrtu, ki ga potrdi svet zavoda.

Program osnovne šole poteka v dveh semestrih, jesenskem in spomladanskem. Za vsak semester posebej se naredi letni delovni načrt, v katerem so predvideni obseg dela (število oddelkov, lokacije ipd.) in učitelji. Sistemizirano je mesto vodje osnovne šole za odrasle, učitelji pa so večinoma pogodbeni. V jesenskem semestru šolskega leta 2004/05 sta bila poleg vodje osnovne šole za odrasle in mladostnike predvidena tudi dva zaposlena učitelja (kot dopolnitev obveznosti), in sicer za slovenščino (90 ur na semester ali 5 ur na teden, kar je bilo tudi realizirano) ter za zgodovino, etiko in družbo (kar pa ni bilo realizirano, ker je učitelj prevzel nadomeščanje učitelja družboslovja na nižji poklicni šoli).

V centru obračunavajo in izplačujejo plače zaposlenim, ki poučujejo na nižji poklicni šoli in osnovni šoli za odrasle in mladostnike na podlagi ZRPJZ in KPDVI. Količniki osnovne plače so zaposlenim določeni v skladu z ZRPJZ.

⁴² Pravilnik o organizaciji dela in sistemizaciji del zavoda z dne 21. 6. 1995.

⁴³ Uradni list RS, št. 56/02.

Ostalim zaposlenim je plača določena kot seštevek dela plače, določene s šolskim koeficientom po KPDVI⁴⁴, in dela plače, določene s koeficientom CPI⁴⁵. Šolski koeficient v letu 2004 predstavlja 44,6 odstotka plače, koeficient CPI pa 55,4 odstotka plače. Zneska pravilne osnovne plače nismo mogli oceniti, ker bi moral center količnike osnovne plače najprej uskladiti z ZRPJZ in KPDVI.

Razmerje izhaja iz zaključnega računa 2003, in sicer 44,6 odstotka je bilo realiziranega prihodka kot dejavnost iz koncesij, razlika kot prodaja izobraževalnih storitev na trgu. Odstotek je veljal za celo leto 2004.

ZRPJZ ureja plače v javnih zavodih na enoten način, ne glede na vire pridobivanja sredstev za opravljanje dejavnosti. V 3. členu ZRPJZ je določeno, da se osnovna plača določi na podlagi osnove za obračun plač in količnikov, določenih v skladu s tem zakonom. Osnova za obračun plače je izhodiščna plača za prvi tarifni razred, dogovorjena s KPND in je za prvo polovico leta 2004 znašala 52.437 tolarjev, za drugo polovico leta pa 53.748 tolarjev. Izhodiščna plača, določena na podlagi KPND, je edina zakonita osnova za določitev osnovne plače. Center pri izračunu dela plače, določene s koeficientom CPI, upošteva nepravilno osnovo za obračun plače, in sicer izhodiščno plačo za prvi tarifni razred za gospodarske dejavnosti. S tem je ravnal v nasprotju s 3. členom ZRPJZ.

Svet centra je 1. 3. 2006 sprejel sklep o razveljavitvi Pravil javnega zavoda Cene Štupar – Centra za permanentno izobraževanje. Direktorica centra je 3. 4. 2006 sprejela Pravilnik o sistemizaciji delovnih mest zavoda Cene Štupar – Center za permanentno izobraževanje.

3.2.2 Dodatki k plači

V centru obračunavajo in izplačujejo dodatke zaposlenim, ki poučujejo na nižji poklicni šoli in osnovni šoli za odrasle in mladostnike, na podlagi KPDVI.

Ostali zaposleni imajo količnik CPI povečan za dodatke⁴⁶, ki pripadajo posameznemu delovnemu mestu za netipičnost delovnih mest. Določeni so v odstotkih in ne v količnikih.

Vrsto in višino dodatkov za netipična delovna mesta je določila direktorica Renata Ranković na podlagi KPDVI in ZRPJZ. Višino posameznih dodatkov so določili glede na specifičnost delovnih mest v zavodu.

Ugotovili smo, da dodatki za netipična delovna mesta po vsebini in višini ne ustrezajo dodatkom, določenim v ZRPJZ in KPDVI. V 20. členu ZRPJZ je določeno, da se dodatki izplačujejo v višini, določeni s kolektivno pogodbo, zakonom ali na njegovi podlagi izdanim predpisom. Osnova za obračun dodatkov je osnovna plača zaposlenega. Tudi 77. člen KPDVI določa plačo delavca tako, da se k njegovim osnovnim plačam prištejejo dodatki v skladu z merili, opredeljenimi v zakonu in kolektivni pogodbi.

⁴⁴ Del plače po KPDVI je zmnožek plačnega količnika po KPDVI z izhodiščno plačo za prvi tarifni razred za negospodarske dejavnosti.

⁴⁵ Ta del plače je izračunan kot zmnožek koeficienta CPI (Center za permanentno izobraževanje) z izhodiščno plačo za prvi tarifni razred za gospodarske dejavnosti.

⁴⁶ Kot npr.: dodatek za fizični napor ali napor čutil, dodatek za napor v odnosu z ljudmi, dodatek za umski napor, dodatek za odgovornost za delo sodelavcev, dodatek za izvrševanje planov, dodatek za materialno odgovornost, dodatek za kazensko odgovornost itd.

Dodatek za delovno dobo za zaposlene, ki opravljajo tržno dejavnost, računovodska in administrativna dela, obračunavajo od osnove, ki je vsota šolskega količnika, količnika CPI, skupinske stimulacije in planske stimulacije. Center bi moral dodatek za minulo delo obračunati le od osnovne plače zaposlenega, kot to določata 20. člen ZRPJZ in 84. člen KPDVI.

Od julija 2005 center obračunava dodatek za delovno dobo zaposlenim, ki opravljajo tržno dejavnost, računovodska in administrativna dela, samo od osnovnih količnikov.

3.2.3 Del plače za delovno uspešnost

Center je zaposlenim v letu 2004 izplačal 31.670 tisoč tolarjev delovne uspešnosti, kar predstavlja 24 odstotkov sredstev za plače⁴⁷. Osnova za izplačilo delovne uspešnosti je bil Pravilnik o delovnih razmerjih in plačah CPI Cene Štupar, p. o., Ljubljana⁴⁸ (v nadaljevanju: pravilnik).

Center je zaposlenim izplačeval individualno delovno uspešnost na podlagi 17. člena ZRPJZ in 91. člena KPDVI, ki je v letu 2004 znašala 3.289 tisoč tolarjev⁴⁹. Center je zaposlenim na nižji poklicni šoli in osnovni šoli za odrasle in mladostnike izplačeval individualno delovno uspešnost največ v višini 20 odstotkov osnovne plače, razen v enem primeru iz vzorca. V tem primeru je bila zaposleni izplačana delovno uspešnost od osnovne plače z dodatki, in sicer za 256 tisoč tolarjev preveč. Zaposlenim, ki delajo na trgu, administrativnim in računovodskim delavcem, je center izplačeval individualno delovno uspešnost od nepravilne osnove (koeficienta CPI in skupinske stimulacije). Zneskov pravilno izplačane individualne delovne uspešnosti nismo mogli oceniti, ker bi moral center količnike osnovne plače najprej uskladiti z ZRPJZ in KPDVI.

Zaposlenim je poleg individualne delovne uspešnosti izplačeval tudi plansko in skupinsko stimulacijo. Planska stimulacija je v letu 2004 znašala 6.383 tisoč tolarjev, skupinska stimulacija pa 21.998 tisoč tolarjev.

V 72. členu pravilnika je določena stimulacija iz izpolnjevanja dohodka, tj. planska stimulacija v višini plus ali minus 70 odstotkov. Določa se tromesečno na podlagi doseganja plana dohodka, in sicer posebej za vsakega zaposlenega. Skupinsko stimulacijo določa 70. člen pravilnika. Odvisna je od rezultata poslovanja po zaključnem računu centra in znaša 100 odstotkov koeficienta CPI za zaposlene.

Skupinska stimulacija se odraža v skupinski uspešnosti ali uspešnosti poslovanja med letom kot rezultat izpolnjevanja planov v celoti ter z upoštevanjem likvidnostnega stanja. Določala jo je direktorica Renata Ranković in kasneje vršilka dolžnosti direktorice Neva Physicos. Do konca junija 2004 so bile planske obveznosti, izražene v dohodku na zaposlenega strokovnega delavca, presežene. Likvidnostna situacija je dovoljevala izplačilo 100-odstotne skupinske stimulacije.

⁴⁷ Masa sredstev za plače v znesku 132.197 tisoč tolarjev predstavlja sredstva za osnovne plače, delovno uspešnost (brez delovne uspešnosti direktorice in vršilke dolžnosti direktorice v znesku 4.500 tisoč tolarjev, razlike v plači po odločbi sodišča v znesku 11.905 tisoč tolarjev in nadomestil plače v znesku 3.106 tisoč tolarjev) in vse dodatke.

⁴⁸ Z dne 21. 6. 1995.

⁴⁹ Center je v letu 2004 zaposlenim na nižji poklicni šoli in osnovni šoli za odrasle in mladostnike izplačal 846 tisoč tolarjev individualne delovne uspešnosti, ostalim zaposlenim pa 2.443 tisoč tolarjev individualne delovne uspešnosti.

V skladu s 1. odstavkom 18. člena ZRPJZ znaša skupen obseg sredstev za plačilo delovne uspešnosti mesečno največ 3 odstotke sredstev za plače v javnem zavodu, kar predstavlja za center znesek 3.966 tisoč tolarjev. Za javne zavode, ki pridobivajo del sredstev s prodajo blaga in storitev na trgu ali na podlagi javnih razpisov, pa v skladu s tretjim odstavkom 18. člena velja, da lahko v soglasju z ustanoviteljem povečajo obseg sredstev za plačilo delovne uspešnosti. Center je ravnal v nasprotju z 18. členom ZRPJZ, ker je izplačal uspešnost v znesku 27.704 tisoč tolarjev, ne da bi pridobil soglasje ustanovitelja.

3.2.4 Plači direktorice in vršilke dolžnosti direktorice

3.2.4.1 Plača direktorice

Pogodba o zaposlitvi med *direktorico* in centrom je bila sklenjena 20. 12. 2002. V revidiranem obdobju je center izplačal direktorici 3.890 tisoč tolarjev osnovne plače, 1.247 tisoč tolarjev dodatka za minulo delo in 2.697 tisoč tolarjev uspešnosti.

Pogodba o zaposlitvi v 8. členu določa, da direktorica prejema osnovno mesečno bruto plačo v višini trikratne povprečne izplačane bruto plače na zaposlenega delavca v centru kot celoti v zadnjih treh mesecih pred izplačilom plače.

3.2.4.1.a *Osnovna plača* direktorice je bila določena v nasprotju s 5. členom ZRPJZ in Uredbo o kriterijih za določanje količnikov za določitev osnovne plače direktorjev javnih zavodov⁵⁰, količnik osnovne plače pa bi moral na podlagi 3. odstavka 5. člena ZRPJZ določiti pristojni minister. Pri tem pa količnik osnovne plače direktorice v skladu s 5. členom Uredbe o kriterijih za določanje količnikov za določitev osnovne plače direktorjev javnih zavodov ne sme presegati količnika 6,5, ker ne gre za javni zavod, katerega ustanoviteljica je Republika Slovenija. Zaradi nepravilno določene osnovne plače ocenjujemo, da je bilo direktorici v revidiranem obdobju izplačano 1.656 tisoč tolarjev preveč⁵¹.

3.2.4.1.b Center je direktorici po njenem nalogu izplačal celotno *plačo po pogodbi o zaposlitvi* le za januar, za februar in marec 50 odstotkov plače, za april 70 odstotkov plače, za maj in junij pa 80 odstotkov plače⁵².

V prvem polletju 2004 prihodki niso pokrili vseh odhodkov poslovanja, kar se je odražalo tudi na slabši likvidnosti. Izpad dohodka so beležili na področjih: jezikovno področje – 25 odstotkov (od septembra do decembra 2003) in 32 odstotkov (od januarja do marca 2004), strokovno področje – 39 odstotkov (od septembra do decembra 2003) in 32 odstotkov (od januarja do marca 2004).

Plača direktorice je določena v pogodbi o zaposlitvi, določa jo lahko le svet centra. Če si direktorica sama odredi drugačno višino izplačila plače, s tem tudi posredno poseže na določitev plače, kar pa ne sodi med njene pristojnosti po 26. členu Pravil.

⁵⁰ Uradni list RS, št. 26/94, 5/97.

⁵¹ Pri izračunu je upoštevan količnik osnovne plače 6,5, redno delo 174 ur mesečno in izhodiščna plača za prvi tarifni razred za negospodarske dejavnosti v znesku 52.437 tolarjev, določena v Uradnem listu RS, št. 8/03.

⁵² Januarja je bilo izplačano 1.842 tisoč tolarjev, februarja 886 tisoč tolarjev, marca 868 tisoč tolarjev, aprila 1.251 tisoč tolarjev, maja 1.470 tisoč tolarjev in junija 1.517 tisoč tolarjev.

3.2.4.1.c V 12. členu pogodbe o zaposlitvi so direktorici nepravilno določene pravice do zdraviliškega zdravljenja, nadstandardnega dodatnega zdravstvenega zavarovanja, specialističnega pregleda v zdraviliški ustanovi, vzdrževanja primernega videza in redne rekreacije, nezgodnega življenjskega zavarovanja za primer smrti in invalidnosti ter izplačila premije, saj nimajo pravne podlage v 19. členu ZRPJZ niti v KPDVI.

3.2.4.1.d Pogodba tudi določa, da je direktorica poleg osnovne bruto plače upravičena do *mesečne nagrade za delovno uspešnost* v odstotku, ki je enak povprečnemu preseganju prihodkov nad odhodki, ki je podlaga za nagrajevanje delovne uspešnosti tistih delavcev, ki ne opravljajo neposredno andragoško strokovnega dela. Direktorica je upravičena tudi do skupinske stimulacije iz uspešnosti poslovanja centra kot celote, in sicer po merilih, ki veljajo za vse ostale zaposlene delavce v centru. Center je direktorici izplačal v letu 2004 samo skupinsko delovno stimulacijo v višini 100 odstotkov koeficienta CPI, kar znaša 2.697 tisoč tolarjev. Ugotovili smo, da navedeni znesek ni bil določen in izplačan v skladu z 2., 3., 4. in 5. členom Odredbe o merilih za ugotavljanje delovne uspešnosti direktorjev javnih zavodov, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja⁵³, zato je bil kršen tretji odstavek 17. člena ZRPJZ.

3.2.4.1.e Center je *dodatek za delovno dobo* obračunal od nepravilno določene osnove (šolskega količnika, količnika CPI in skupinske stimulacije). Ocenjujemo, da je center zaradi uporabe nepravilne osnove izplačal 897 tisoč tolarjev preveč⁵⁴ dodatka za delovno dobo, kar ni v skladu z drugim odstavkom 20. člena ZRPJZ.

3.2.4.2 Plača vršilke dolžnosti direktorice

Pogodba o zaposlitvi med *vršilko dolžnosti direktorice* (v nadaljevanju: v. d. direktorice) in centrom je bila sklenjena 12. 7. 2004. V revidiranem obdobju je center izplačal v. d. direktorice 2.773 tisoč tolarjev osnovne plače, 431 tisoč tolarjev dodatka za delovno dobo in 1.803 tisoč tolarjev uspešnosti.

3.2.4.2.a Glede določitve *osnovne plače* v. d. direktorice velja enako kot za določitev osnovne plače direktorice. Količnik osnovne plače je bil v pogodbi o zaposlitvi določen kot seštevek šolskega količnika in količnika CPI⁵⁵. V skladu z določili 8. člena pogodbe o zaposlitvi⁵⁶ plača v. d. direktorice brez dodatka za delovno dobo ni presegla 85 odstotkov plače županje MOL, vendar pa ji je bilo zaradi nepravilno določene osnovne plače v revidiranem obdobju izplačano 660 tisoč tolarjev preveč⁵⁷.

⁵³ Uradni list RS, št. 4/99.

⁵⁴ Pri izračunu je upoštevan količnik osnovne plače 6,5, redno delo 174 ur mesečno, 35 let delovne dobe in izhodiščna plača za prvi tarifni razred za negospodarske dejavnosti v znesku 52.437 tolarjev, določena v Uradnem listu RS, št. 8/03.

⁵⁵ V revidiranem obdobju je v. d. direktorice prejela 44,6 odstotka plače, določene s šolskim količnikom, in 55,4 odstotka plače, določene s količnikom CPI. Pri delu plače, določene s količnikom CPI, je center upošteval izhodiščno plačo za prvi tarifni razred za gospodarske dejavnosti.

⁵⁶ »...Plača v. d. direktorja v nobenem primeru ne more biti nižja kot velja za najvišjo tarifno skupino po kolektivni pogodbi za negospodarstvo, povečano za 10 odstotkov, vendar ne večja od 85 odstotkov od plače županje.«

⁵⁷ Pri izračunu je upoštevan količnik osnovne plače 6,5, redno delo 174 ur mesečno in izhodiščna plača za prvi tarifni razred za negospodarske dejavnosti v znesku 53.748 tolarjev, določena v Uradnem listu RS, št. 70/04.

3.2.4.2.b V 10. členu pogodbe o zaposlitvi v. d. direktorice je določeno, da ji pripada *skupinska stimulacija iz uspešnosti poslovanja* centra po merilih, ki veljajo za vse ostale zaposlene delavce v centru. V letu 2004 ji je center izplačal 1.803 tisoč tolarjev skupinske stimulacije v nasprotju z 2., 3., 4. in 5. členom Odredbe o merilih za ugotavljanje delovne uspešnosti direktorjev javnih zavodov, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, s čimer je bil kršen tretji odstavek 17. člena ZRPJZ.

3.2.4.2.c Center je *dodatek za delovno dobo* obračunaval od previsoke osnove, saj je za obračun uporabljal vrednost šolskega količnika, količnika CPI in skupinske stimulacije. Ocenjujemo, da je bilo v celotnem revidiranem obdobju v. d. direktorice zaradi uporabe nepravilne osnove izplačano 235 tisoč tolarjev⁵⁸ preveč dodatka za delovno dobo, kar ni v skladu z drugim odstavkom 20. člena ZRPJZ.

3.2.5 Drugi stroški dela

Center je direktorici ob upokojitvi izplačal *odpravnino in odškodnino* v skupnem znesku 25.112 tisoč tolarjev. Podlaga za izplačilo je sporazumna razveljavitev pogodbe o zaposlitvi z dne 2. 6. 2004, sklenjena med centrom in direktorico. Na podlagi sporazuma je center direktorici izplačal odškodnino v višini 12 bruto plač direktorice pred prenehanjem pogodbe o zaposlitvi v znesku 20.562 tisoč tolarjev in odpravnino v višini treh povprečnih plač za pretekle tri mesece v znesku 4.550 tisoč tolarjev. Ocenjujemo, da je bilo direktorici preveč izplačano 3.323 tisoč tolarjev odpravnine⁵⁹ in celotna odškodnina v znesku 20.562 tisoč tolarjev, skupno torej 23.885 tisoč tolarjev.

Pogodba o zaposlitvi v 20. členu določa, da pripada direktorici odškodnina ob prenehanju pogodbe v primeru razrešitve brez utemeljenega razloga v višini 24 direktoričinih bruto plač, ob prenehanju iz utemeljenega razloga v višini 6 njenih bruto plač, ob sporazumnem prenehanju ali v primeru prenehanja pogodbe na željo direktorice v višini 12 njenih bruto plač.

Določitev odškodnine v pogodbi o zaposlitvi zaradi sporazumnega prenehanja pogodbe o zaposlitvi je neupravičena, saj je temelj za prenehanje pogodbe o zaposlitvi sporazum med strankama in ne krivdni razlog na strani delodajalca, kot to določa 147. člen Obligacijskega zakonika⁶⁰. Iz sporazumne razveljavitve pogodbe o zaposlitvi izhaja, da je direktorici delovno razmerje prenehalo na podlagi 75. člena ZDR zaradi sporazumne razveljavitve pogodbe o zaposlitvi, za katerega v ZDR ni predvidena odškodnina. Prav tako tudi določbe KPĐVI o prenehanju delovnega razmerja ne določajo pravne podlage za določitev pravice

⁵⁸ Pri izračunu je upoštevan količnik osnovne plače 6,5, 174 ur rednega dela mesečno, 19 let delovne dobe in izhodiščna plača za prvi tarifni razred za negospodarske dejavnosti v znesku 53.748 tolarjev.

⁵⁹ Zaradi nepravilno določene osnovne plače in dodatka za delovno dobo v znesku 1.456 tisoč tolarjev, neupravičeno določene skupinske stimulacije v znesku 1.555 tisoč tolarjev ter razlike med tremi povprečnimi zadnjimi izplačanimi plačami in izplačilom odpravnine v znesku 312 tisoč tolarjev. Pri izračunu je upoštevan količnik osnovne plače 6,5, redno delo 174 ur mesečno, 35 let delovne dobe in izhodiščna plača za prvi tarifni razred za negospodarske dejavnosti v znesku 52.437 tolarjev.

⁶⁰ Uradni list RS, št. 83/01; v času sklepanja pogodbe o zaposlitvi Zakon o delovnih razmerjih in Zakon o temeljnih pravicah iz delovnega razmerja (v nadaljevanju: ZTPDR, Uradni list SFRJ, št. 60/89) nista urejala pravice do odškodnine zaradi prenehanja delovnega razmerja, temveč so se po določbi 73. člena ZTPDR uporabljala splošna pravila odškodninske odgovornosti po obligacijskem pravu, zato je potrebno presojati po določbah Obligacijskega zakonika, v skladu s katerim je pogoj za nastanek odškodninske odgovornosti krivda delodajalca.

do odškodnine. Iz navedenih razlogov menimo, da je bila direktorici brez pravne podlage določena in izplačana odškodnina zaradi sporazumnega prenehanja pogodbe o zaposlitvi.

3.3 Stroški blaga, materiala in storitev

3.3.1 Javno naročanje

Pravilnost postopkov izbire dobaviteljev blaga, materiala in izvajalcev storitev ter evidentiranja ustreznih stroškov smo preverili na osnovi nestatistično izbranega vzorca. Vsi primeri so bila naročila male vrednosti.

Ugotovili smo, da center v večini primerov v znesku 27.032 tisoč tolarjev ni ravnal v skladu s postopkom oddaje javnih naročil, predpisanim v notranjih Navodilih za oddajo javnih naročil male vrednosti⁶¹ (v nadaljevanju: navodila), in sicer:

3.3.1.a Center je nabavil čistila v znesku 90 tisoč tolarjev pri SEL, d. o. o., Ljubljana in Odvetniku Dušanu Korošču iz Celja plačal 381 tisoč tolarjev za pravno mnenje v zvezi z možnostjo pritožbe na izgubljenotožbo proti bivšemu zaposlenemu, ne da bi preverjal ponudbo na trgu in izdal naročilnico, kar ni v skladu s 1. in 5. členom navodil.

3.3.1.b Center je ravnal v nasprotju s 1., 8. in 11. členom navodil, ker je brez preverjanja ponudb na trgu in sklenjene pogodbe:

- pri Biro centru, d. o. o., Ljubljana nabavil pisarniški material v znesku 1.982 tisoč tolarjev,
- pri Petrolu, Slovenski energetska družbi, d. d., Ljubljana nabavil kurilno olje v znesku 1.983 tisoč tolarjev,
- oddal storitve tiskanja gradiv in pošiljanja pošte v znesku 4.726 tisoč tolarjev Bagrafu, tiskarna, d. o. o., Ljubljana,
- oddal tiskarske storitve v znesku 5.980 tisoč tolarjev Mythosu, d. o. o., Ljubljana,
- oddal storitve fotokopiranja v znesku 680 tisoč tolarjev Up-ing, d. o. o., Ljubljana,
- oddal storitve vzdrževanja fotokopirnega stroja v znesku 1.934 tisoč tolarjev s. p. Urošu Briclju iz Ljubljane in
- pri Mercatorju, d. d., Ljubljana nabavil hrano in pijačo v znesku 1.054 tisoč tolarjev.

3.3.1.c Center je, ne da bi preverjal ponudbo na trgu, kar ni v skladu s 1. členom navodil

- z Inštitutom za upravno pravo, Ljubljana sklenil pogodbo za pravno svetovanje in študijo o možnostih organizacijskega preoblikovanja. V letu 2004 je na osnovi te pogodbe plačal 648 tisoč tolarjev. Strošek po vsebini tudi ni povezan z dejavnostjo in pristojnostjo centra⁶²,

⁶¹ Navodila za oddajo javnih naročil male vrednosti, št. 1/JN-01, z dne 10. 1. 2001.

⁶² Glede na 21. člen Zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 36/00) lahko zavod sklepa pogodbe in opravlja pravne posle samo v okviru dejavnosti, ki je vpisana v sodni register. Statusne spremembe so v pristojnosti ustanovitelja, kot določa 51. člen Zakona o zavodih.

- za redno fizično varovanje v letu 2004 Sintalu, d. d., Ljubljana plačal 4.072 tisoč tolarjev. Center je priložil pogodbo, ki je bila sklenjena za določen čas in v letu 2004 ni več veljala,
- z naročilnico naročil popravilo stolov pri Stolu, pisarniški stoli, d. o. o., Kamnik v znesku 307 tisoč tolarjev,
- za zavarovalne storitve, na osnovi zavarovalnih polic, Zavarovalnici Triglav, d. d., Ljubljana plačal 377 tisoč tolarjev,
- pri Gapp, poslovna in promocijska darila, d. o. o., Ljubljana naročil darila v znesku 289 tisoč tolarjev in
- sklenil pogodbo z Mesnico in trgovina Pr-Markot, s. p., Ljubljana za dobavo prehrane za dijake v znesku 2.529 tisoč tolarjev.

Center je 9. 11. 2005 sprejel Navodila za oddajo javnih naročil male vrednosti zavoda Cene Štupar. Konec leta 2005 in v začetku leta 2006 je izvedel ustrezne postopke za oddajo naročil male vrednosti. Za odvetniške storitve – pravno svetovanje, izdelavo spletnih strani, tiskarske storitve – tiskane predloge z logotipom, vizitke, storitve fotokopiranja in razmnoževanja z dodelavami, čiščenje šolskih prostorov, dobavo električne energije in dostop do distribucijskega omrežja, regresirano prehrano dijakov nižje poklicne šole, vzdrževanje informacijske tehnologije, tiskarske storitve – tečajji, seminarji, delavnice je z dobavitelji že sklenil pogodbe o sodelovanju. Za sukcesivno dobavo prehrambenih izdelkov, čistil ter papirne in plastične galanterije, velikopotrošni pisarniški material, servis fotokopirnega stroja Canon so pogodbe o sodelovanju še v podpisu. Za tiskovine – zgibanke jezikovni tečajji, potrdila, mape 4B pa je bila izdana naročilnica.

3.3.2 Pogodbe o delu, avtorske pogodbe in druge storitve

Center je pogodbe o delu sklepal za storitve izvajanja izpitov, avtorske pogodbe pa za poučevanje in predavanja. Pravilnost odhodkov za pogodbeno delo v znesku 6.025 tisoč tolarjev in avtorske honorarje v znesku 60.322 tisoč tolarjev smo potrdili na osnovi nestatistično izbranega vzorca.

Center je za storitve poučevanja, posredovane preko študentskih servisov, intelektualne storitve drugih organizacij in izobraževanje svojih zaposlenih izkazal 14.239 tisoč tolarjev odhodkov. Pravilnost teh odhodkov smo potrdili na osnovi nestatistično izbranega vzorca.

3.4 Nabava osnovnih sredstev

Preverili smo pravilnost postopkov izbire izvajalcev novih investicij in dobaviteljev opredmetenih osnovnih sredstev na osnovi nestatistično izbranega vzorca⁶³. Ugotovili smo, da v nobenem primeru iz vzorca ni ravnal v skladu s postopkom oddaje javnih naročil, predpisanim v navodilih.

⁶³ V letu 2004 je center izkazal 2.343 tisoč tolarjev novih investicij.

Center je pri LEC, d. o. o., Ljubljana nabavil računalniško opremo v znesku 719 tisoč tolarjev⁶⁴, ne da bi pridobil vsaj dve ponudbi⁶⁵ in sklenil pogodbo z dobaviteljem, kar ni v skladu s 1. in 8. členom navodil.

Center je naročil izdelavo statistike in arhiviranja podatkov v aplikaciji računalniškega informacijskega sistema v znesku 214 tisoč tolarjev in pri BNA, d. o. o., Ljubljana nabavil monitor v znesku 349 tisoč tolarjev, ne da bi zbiral ponudbe in izdal naročilnico, kar ni v skladu s 1. in 5. členom navodil.

Pri Dili, d. o. o., Slovenj Gradec je center nabavil samostojno stoječo filtrirno napravo v znesku 328 tisoč tolarjev, ne da bi zbiral ponudbe, kar ni v skladu s 1. členom navodil.

⁶⁴ Znesek predstavlja strošek centra, to je znesek računov z odštetim odbitnim deležem DDV.

⁶⁵ Navodila med splošnimi določbami v 1. členu določajo, da je potrebno pridobiti vsaj dve ponudbi za vsako naročilo. 5. člen omogoča naročanje blaga in storitev do vrednosti 500 tisoč tolarjev z naročilnico. 7. in 8. člen določata sklenitev pogodbe za vrednost naročila od 500 do 3.000 tisoč tolarjev.

4. MNENJE

Revidirali smo bilanco stanja na dan 31. 12. 2004 in izkaz prihodkov in odhodkov od 1. 1. do 31. 12. 2004 skupaj s prilogami ter pravilnost poslovanja Ceneta Štuparja – Centra za permanentno izobraževanje Ljubljana v letu 2004. Za pripravo računovodskih izkazov in pravilnost poslovanja je odgovorna direktorica Ceneta Štuparja – Centra za permanentno izobraževanje Ljubljana. Naša naloga je na podlagi opravljene revizije izreči mnenje o teh izkazih in pravilnosti poslovanja v letu 2004.

Revidiranje smo izvedli v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁶⁶. Revizijski postopki so obsegali pridobivanje, pregledovanje, analiziranje in presojanje podatkov o poslovanju Ceneta Štuparja – Centra za permanentno izobraževanje Ljubljana ter dokumentiranje revizijskih ugotovitev. Pridobili smo ustrezne in zadostne dokaze za izrek mnenja. Menimo, da nam pridobljeni podatki omogočajo, da podamo mnenje o računovodskih izkazih in pravilnosti poslovanja Ceneta Štuparja – Centra za permanentno izobraževanje Ljubljana v letu 2004.

4.1 Mnenje o računovodskih izkazih Ceneta Štuparja – Centra za permanentno izobraževanje Ljubljana za leto 2004

Pri revidiranju pravilnosti evidentiranja in izkazovanja podatkov v računovodskih izkazih Ceneta Štuparja – Centra za permanentno izobraževanje Ljubljana za leto 2004 smo ugotovili, da

- šolnin, zaračunanih fizičnim osebam, center ne evidentira v pogodbenem znesku, evidentira le zapadle obroke, zato so kratkoročne terjatve do kupcev in kratkoročno odloženi prihodki na dan 31. 12. 2004 prenizko izkazani za 27.754 tisoč tolarjev, kar ni v skladu z 28. členom Zakona o računovodstvu ter 15. in 31. členom pravilnika o enotnem kontnem načrtu (točki 2.3.1.4 in 2.3.1.8);
- center v nasprotju s Slovenskim računovodskim standardom 5 izkazuje dolgoročno terjatev za nameravano vložitev tožbe za izterjavo odškodnine v znesku 7.000 tisoč tolarjev. Ker jo je oblikoval že v letu 2003, je za prav tak znesek previsoko izkazan tudi presežek prihodkov nad odhodki iz prejšnjih let (točki 2.3.1.2 in 2.3.1.9).

Razen napak, navedenih v prvem odstavku, po našem mnenju revidirana računovodska izkaza Ceneta Štuparja – Centra za permanentno izobraževanje Ljubljana za leto 2004 (bilanca stanja in izkaz prihodkov in odhodkov skupaj s prilogami) prikazujeta resnično in pošteno, to je v skladu z Zakonom o računovodstvu, Zakonom o javnih financah in Slovenskimi računovodskimi standardi, stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev ter prihodke in odhodke za leto 2004 (*mnenje s pridržkom*).

⁶⁶ Uradni list RS, št. 41/01.

4.2 Mnenje o pravilnosti poslovanja Ceneta Štuparja – Centra za permanentno izobraževanje Ljubljana v letu 2004

Pri revidiranju pravilnosti poslovanja Ceneta Štuparja – Centra za permanentno izobraževanje Ljubljana v letu 2004 smo ugotovili naslednje nepravilnosti:

- center je zaposlenim, ki opravljajo tržno dejavnost, računovodska in administrativna dela, določil plačo od osnove za obračun plače, ugotovljene v nasprotju z Zakonom o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in v organih lokalnih skupnosti (v nadaljevanju: ZRPJZ; točka 3.2.1);
- center je zaposlenim, ki opravljajo tržno dejavnost, računovodska in administrativna dela, določil dodatke za netipična delovna mesta, ki po vsebini in višini ne ustrezajo dodatkom, določenim v Kolektivni pogodbi za dejavnost vzgoje in izobraževanja (v nadaljevanju: KPDVI) in ZRPJZ. Tem zaposlenim je tudi obračunaval dodatek za delovno dobo od nepravilne osnove glede na ZRPJZ in KPDVI (točka 3.2.2);
- zaposlenim, ki opravljajo tržno dejavnost, računovodska in administrativna dela, je izplačeval individualno delovno uspešnost od nepravilne osnove. Poleg tega je zaposlenim izplačal za 27.704 tisoč tolarjev uspešnosti, ne da bi pridobil soglasje ustanovitelja, kot to določa ZRPJZ (točka 3.2.3);
- osnovni plači direktorice in v. d. direktorice nista bili določeni v skladu z ZRPJZ in Uredbo o kriterijih za določanje količnikov za določitev osnovne plače direktorjev javnih zavodov, zato ocenjujemo, da je bilo direktorici v revidiranem obdobju izplačano 1.656 tisoč tolarjev, v. d. direktorice pa 660 tisoč tolarjev preveč plače (točki 3.2.4.1.a in 3.2.4.2.a);
- center je direktorici, po njenem nalogu, izplačal celotno plačo po pogodbi o zaposlitvi le za januar. Za februar in marec ji je izplačal 50 odstotkov plače, za april 70 odstotkov ter za maj in junij 80 odstotkov plače. Direktorica je s samostojnim spreminjanjem pogodbeno določene plače presegla svoje pristojnosti, določene v Pravilih javnega zavoda Cene Štupar - Center za permanentno izobraževanje (točka 3.2.4.1.b);
- v pogodbi o zaposlitvi določene pravice in ugodnosti direktorici do zdraviliškega zdravljenja, nadstandardnega dodatnega zdravstvenega zavarovanja, specialističnega pregleda, vzdrževanja primerne videza in rekreacije, nezgodnega življenjskega zavarovanja za primer smrti in invalidnosti ter izplačila premije nimajo pravne podlage v ZRPJZ niti v KPDVI (točka 3.2.4.1.c);
- center v pogodbah o zaposlitvi direktorici in v. d. direktorice ni določil uspešnosti v skladu z Odredbo o merilih za ugotavljanje delovne uspešnosti direktorjev javnih zavodov, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja. Direktorici je v letu 2004 izplačal uspešnost v znesku 2.697 tisoč tolarjev, v. d. direktorice pa v znesku 1.803 tisoč tolarjev (točki 3.2.4.1.d in 3.2.4.2.b);
- center je obračunal direktorici in v. d. direktorice dodatek za delovno dobo od nepravilno določene osnove. Ocenjujemo, da je center zaradi uporabe nepravilne osnove izplačal direktorici 897 tisoč tolarjev, v. d. direktorice pa 235 tisoč tolarjev preveč dodatka za delovno dobo (točki 3.2.4.1.e in 3.2.4.2.c);
- zaradi nepravilne osnove za določitev plače in zato tudi osnove za izračun odpravnine je bila po naši oceni direktorici preveč izplačana odpravnina ob odhodu v pokoj v znesku 3.323 tisoč tolarjev (točka 3.2.5);
- direktorici je bila v pogodbi določena in kasneje tudi izplačana odškodnina v znesku 20.562 tisoč tolarjev zaradi sporazumnega prenehanja pogodbe o zaposlitvi, za katerega v Zakonu o delovnih razmerjih ni predvidena odškodnina, prav tako tudi ne v določbah KPDVI (točka 3.2.5);
- center je v letu 2004 nabavil blago, material in storitve v znesku 27.032 tisoč tolarjev ter osnovna sredstva v znesku 1.610 tisoč tolarjev v nasprotju s postopkom oddaje javnih naročil, predpisanem v Navodilih za oddajo javnih naročil male vrednosti (točki 3.3.1 in 3.4);

zato je bilo po našem mnenju poslovanje Ceneta Štuparja – Centra za permanentno izobraževanje Ljubljana v letu 2004 v pomembnem neskladju s predpisi (*negativno mnenje*).

5. ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA

Za odpravo ugotovljenih nepravilnosti mora Cene Štupar – Center za permanentno izobraževanje Ljubljana v roku 90 dni od prejema revizijskega poročila predložiti računskemu sodišču odzivno poročilo.

Odzivno poročilo mora vsebovati

1. navedbo revizije, na katero se nanaša,
2. kratek opis nepravilnosti v poslovanju, ki so bile razkrite z revizijo, ter
3. izkaz popravljalnih ukrepov.

Izkaz popravljalnih ukrepov mora obsegati navedbo popravljalnih ukrepov in ustrezna dokazila o izvedenih popravljalnih ukrepih za odpravo ugotovljenih nepravilnosti. Center mora v odzivnem poročilu izkazati ukrepe, ki jih je sprejel za

- odpravo nepravilnosti pri določanju plač zaposlenim, ki opravljajo tržno dejavnost, računovodska in administrativna dela, ter pri določanju dela plače iz delovne uspešnosti (točke 3.2.1, 3.2.2 in 3.2.3).

Odzivno poročilo pri nekaterih ugotovljenih nepravilnostih ni potrebno, ker so bile te že med revizijskim postopkom odpravljene oziroma so bili sprejeti ustrezni popravljalni ukrepi (tretji odstavek 29. člena ZRacS-1), ki jih v nadaljevanju na kratko povzemamo:

- glede pogodbe o prenosu premoženja je MOL centru sporočila, da je priprava tipske pogodbe že v zaključni fazi. Center je tudi pričel postopek vknjižbe lastninske pravice do stanovanja v Červarju v zemljiško knjigo (točka 2.3.1.1);
- z Izobraževalnim zavodom HERA je center 9. 1. 2006 sklenil pogodbo o uporabi poslovnih prostorov za eno leto z možnostjo podaljšanja. Svet centra je 1. 3. 2006 sprejel cenik za oddajanje prostorov v najem in 17. 3. 2006 zaprosil MOL za soglasje k oddaji prostorov v najem (točka 2.3.2.1.1);
- svet centra je 1. 3. 2006 sprejel sklep o razveljavitvi Pravil javnega zavoda Cene Štupar – Centra za permanentno izobraževanje. Direktorica centra pa je 3. 4. 2006 sprejela Pravilnik o sistemizaciji delovnih mest zavoda Cene Štupar – Center za permanentno izobraževanje (točka 3.2.1);
- center je 9. 11. 2005 sprejel Navodila za oddajo javnih naročil male vrednosti zavoda Cene Štupar. Konec leta 2005 in v začetku leta 2006 je izvedel ustrezne postopke za oddajo naročil male vrednosti. Z večino pomembnejših dobaviteljev je že sklenil pogodbe o sodelovanju, nekatere pogodbe pa so še v podpisu (točka 3.3.1).

Po drugem odstavku 29. člena ZRacS-1 je odzivno poročilo uradna listina, ki jo potrdi odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev s svojim podpisom in pečatom.

Računsko sodišče bo ocenilo verodostojnost odzivnega poročila, to je resničnost navedb o popravljalnih ukrepih, in po potrebi opravilo revizijo odzivnega poročila na podlagi četrtega odstavka 29. člena ZRacS-1. Prav tako bo ocenilo zadovoljivost sprejetih popravljalnih ukrepov.

Če odzivno poročilo ne bo predloženo v roku, določenem v tem revizijskem poročilu, stori odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev prekršek po tretjem odstavku 38. člena ZRacS-1. Če uporabnik javnih sredstev, ki bi moral predložiti odzivno poročilo, niti v roku 15 dni po izteku roka za predložitev odzivnega poročila računskemu sodišču ne predloži odzivnega poročila, se šteje, da uporabnik javnih sredstev krši obveznost dobrega poslovanja⁶⁷. Prav tako opozarjamo, da se neresnične navedbe v odzivnem poročilu obravnavajo kot neresnične navedbe v uradni listini (drugi odstavek 29. člena ZRacS-1).

Če bo računsko sodišče v porevizijskem postopku ugotovilo, da Cene Štupar – Center za permanentno izobraževanje Ljubljana krši obveznost dobrega poslovanja, bo ravnalo v skladu s sedmim do štirinajstim odstavkom 29. člena ZRacS-1.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči ali drugimi državnimi organi.

Igor Šoltes,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Cenetu Štuparju - Centru za permanentno izobraževanje Ljubljana, priporočeno s povratnico;
2. Renati Ranković, priporočeno;
3. Nevi Physicos, priporočeno;
4. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
5. arhivu, tu.

⁶⁷ 3. točka prvega odstavka 37. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije, Uradni list RS, št. 91/01.

RAČUNSKO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE · THE COURT OF AUDIT OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija · tel.: +386 (0) 1 478 5800 · fax: + 386 (0) 1 478 5891
sloaud@rs-rs.si · www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office

Ulica heroja Bračiča 6, 2000 Maribor, Slovenija · tel.: +386 (0) 2 250 5880 · fax: +386 (0) 2 250 5896